

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat
v mescu.

Velja po pošti
4fl. 30 k. na leto.

Štev. 3.

V Celovcu 15. marca 1869.

XVIII. tečaj.

Pridiga za praznik oznanovanja D. M.

(Čemu zvoni trikrat avemarijo? gov. K. K.)

„Češčena si Marija, milosti polna, Gospod je s teboj“. (Luk 1, 28.)

V v o d.

Nič drajšega za človeka, kakor pogled, in lahko si mislimo, kako veselje vbogega slepeca obide, ki je že dolgo let ljubo solnce pogrešal in zdaj naenkrat ozdravljen spregleda in zagleda vso lepoto, ki jo je ljubeznjivi Bog okoli nas in nad nami razpel. Nič ljubšega ni za človeka, kakor da je prost in se sme po svoji volji gibati in iti kamur hoče. Zatoraj se ni čuditi, ako jetnik, ki je znabiti čez 20 let v temni luknji zapuščen ječal, spuščen poskakuje veselja in se misli vsega prerojenega; še enkrat toliko ga veseli živeti. Kar sem vam zdaj v priliki povedal, zgodilo se je z nami resnično; človeški rod je bil tisti slepec, ki je po J. K. pogled zopet dobil, tisti žalostni jetnik, ki mu je J. rešenje prinesel. In glejte! ravno današnji praznik nas vsega tega opominja in nam ljubezen božjo oznanuje, ker današnji dan se je naše odrešenje in zveličanje goditi in spolnovati začelo; angelj božji pa je napovedoval to presrečno dobo odrešenja človeškega. S tem, da je v Marijino izbico stopil in jo pozdravil, pozdravil je tudi nas in nam prinesel veseli glas iz sv. nebes, da se bo staro prekletstvo vzelo od nas, povernila pa se nam gnada in ljubezen božja.

Prečudno prigodbo oznanovanja angeljevega D. M. nam kat.
Slov. Prijatelj.

cerkev pa še vedno pred oči postavlja z zvonenjem, 3krat na dan. „Kaj to zvonenje zjutraj, opoldne in zvečer pomenja?“ Marija, gnade polna, sprosi nam gnado k temu premišljevanju.

Razlaga.

I. 4000 let je celo človeštvo v temni ajdovski noči in v globokem grešnem spanju pokopano ležalo; še celo izvoljeno Izraelsko ljudstvo je v raznih zmotah malikovanja in pregreh v časih tičalo. Prikazovala se je sicer na ponočnem nebu stare zaveze tu in tam kaka lučica, to je kak prerok, žalostne temnice razsvetlit, toda luč prerokov je kmalo zginila in glas njihov spet vtihnil. Zadnjič po dolgem in željnem čakanji prisije mila juterna zarja Marija in ž njo vred se začne črna noč greha in pogubljenja spreobračati v beli dan odrešenja in večnega zveličanja. Angelj božji po današnjem sv. evangelju nam je napovedal svitlo luč, ktera ves svet razsvetljuje; ker stopil je v tiho hišico preč. Device v Nacaretu in jo spoštljivo pozdravil rekoč: „Češčena si Marija. Glej ti boš spočela in Sina rodila, ime Jezus mu daj; zakaj On bo rešil svoje ljudstvo njih grehov“. O neizmernost ljubezni božje! O večno usmiljenje Očeta neb.! „Tako je Bog svet ljubil . . .“ (Jan. 3, 16.)

Ravno ta prikazen, ki jo nam današnji praznik oznanuje, ponavlja se pa še vedno med nami. V terdo spanje pogreznjena vsaka stvar leži. Le pregrešni ponočnjaki se še klatijo okoli, nasitovat svoje nesramne želje, ali pa komu streči po življenji ali po njegovem blagu, podobni ropnim pticam, ktere po noči med nedolžne piščeta priletijo, jih davit in pokončat. Tema pokriva vse okrog, le sem ter tje se prikaže kaka zvezdica, pa zopet vgasne. O kako se bolniku noč dolga in huda zdi, ne more že enkrat prijaznega dneva dočakati. Po malem se ponočne sence odpravljajo, svitati jame in se daniti, na nebu se razseva juterna zarja, znamenje prihajajočega dneva; ljudje, ki niso zaspani, začnejo se zbudjati in vstajati. Zdaj se od visokega turna začuje mili zvonov glas, kakor nebeški klic, kateri v vsakem pobožnem sercu naj lepše juterne misli budi.

Angelj božji hodi nevidljivo po svetu in nam prinaša juterno pozdravljenje od Boga. O kako se pobožnemu kristijanu mило

stori pri srcu! kako se živo spominja D. Marije in ljubeznjivega pozdravljenja, ki ji je na današnji dan po nebeškem angelju od večnega Boga došlo: „Angelj Gospodov . . .“, kako mu vse dobre na misel pridejo, ki jih je Marija, od angelja pozdravljena in počesčena, nam prinesla! Tako tedaj angeljsko juterno zvenenje kristijana že na vse zgodaj razveseljuje in mu pravi, da je otrok božji, brat J., ki ga je Marija spočela in nam ga rodila.

Je pa ta angeljski klic tudi kakor glas gromenja na ušesa in na serce grešnikovo, ki ga opominja: „Ura je že, od spanja vstati. Noč je prešla, dan pa je napočil. Verzite tedaj od sebe dela teme, in oblecite orožje svitlobe“. Da! grešnik, ura je bila! Leto za letom si že v nemar puščal svoje dušno zveličanje, že si dremal v duh. spanji. Kakor môra te je tlačilo in stiskalo, zakaj greh te je, kakor zvezanega in v železje zakovanega imel in vse tvoje gibanje zadrževal, bil si suženj greha. Zdaj pa je nova doba nastopila; dan tvojega zveličanja je prišel. Tedaj zbudi se, otreši se težkih grešnih verig, in vstani k novemu življenju, k veselemu življenju kerš. čednosti in božje gnade. Vstani iz spanja pregrešnih misel, grešnega poželjenja in djanja, le predolgo si že ležal na smertni postelji grešnih del in strašnega pogubljenja. Zdaj pa nikar se ne mudi več, znabiti je ta velikonočna spoved tvoja poslednja in berž po njej boš tje šel na pravico božjo v neznano večnost, ktera ti že naproti zija in te požreti žuga. Vstani in reci s spokornim kraljem Ecehijem: „Pred teboj, o Gospod, hočem vse svoje leta v britkosti svoje duše preiskovati“. Ako boš tako zveličansko luč prave pokore v svojem srcu užgal, potem boš tudi ti gnado našel, kakor Marija.

II. Slepo ajdovstvo se je trudilo, najti pravega Boga. Iskalo ga je v zvezdah, kakor v raznih stvareh na zemlji, toda zastonj. Napuh jim je branil priti do pravega spoznanja. Ker so sicer Boga v pozemeljskih stvareh spoznali, pa mu spodobne časti niso dajali, zatorej so bili oslepljeni v svojem duhu in so neumni postali. Le malo jih je bilo resnicoljubnih paganov, kateri so pravične želje po Bogu imeli. Tudi Izraelsko ljudstvo, akoravno je poznalo pravega Boga, dostikrat je od njega odstopilo in krivim bogovom, pa tudi grešnim željam služilo. Tedaj je božja roka jih vdarila, prišla je kazen na kazen nad ljudstvo, Egiptovska, Babilonska, Asirska sužnost, kuga, lakota, bolezen in nesrečne vojske. Vse to se je zgodilo, da bi se ljudstvo zdramilo iz pogubljivega spanja, se spametovalo in s pravim Bogom se zopet sprijaznilo. Bile so vse te splošnje stiske, ki so ljudstvo skorej neprenehoma zadevale, ravno kakor poldnevno solnce, ktero naj hujši peče in veliko jih je bilo izmed Judov, kateri so s kraljem Davidom iz

globočine svoje duše zdihovali: „Usmili se mene, o Gospod! po velikosti svojega usmiljenja“. Toda ko je stiska naj viši prikripela in sila naj hujša bila, ker od nobene strani ni bilo pomoči za zgubljeni človeški rod, tedaj se je milost božja prikazala, ker božji Sin se je ponižal k revnemu, grešnemu človeštvu in si je v deviškem telesu Marijinem prebivališče izvolil, da odreši nas vsega hudega in k zaželjenemu cilju in koncu nebeškemu nas pripelje. Marija pa se je temu premilostljivemu božjemu sklepu kakor ponižna dekla podvergla in z veseljem privolila, Odrašenika sveta pod svojim neomadeževanim srcem spočeti in poroditi.

Tako pa tudi mora vsak človek in posebno kristijan, kazen za svoje grehe terpeti. „V potu svojega obraza . . .“ Na vse zgodaj mora na delo, mora doma in na polji ves božji dan neutrudljivo delati, da sebe in svojo družinjo preskerbi, mora mraz in vročino dneva nositi. Solnce naj viši stopi na nebu, opoldne je. Tisti usmiljeni Bog, kateri ptice pod nebom živi, tudi pridnega delavca z živežem nasiti. Vmes pa čuje zvonov glas, kateri mu oznanja besede Marijine: „Glej, jes sem dekla . . .“. In pri tej priči je Bog v njenem telesu bivati začel. O kako žalostno će kdo na poldnevno zvonjenje le toliko porajta, da ga k jedi kliče, za vse drugo pa, za prelepi spomin tega zvonjenja se ne zmeni, da se še ne odkrije, ampak kakor ajd ali turk naprej gre svojo pot, kakor da bi gluh bil. O zatoraj moj kristijan! spoznaj voljo božjo, da zvesto delaš v svojem pozemeljskem poklicu ali opravilu, pa tudi na duhovno delo svojega zveličanja ne pozabi, eno mora drugo podpirati. In kedar te tvoje delo teži, spomni se, da ti je za pokoro naloženo in da si ž njim, ako ga voljno opravljaš, veliko svojih grehov in za nje zasluženih kazen izbrišeš. Ako pa na polji delaš in z izruvanjem raznih ljujlik se vkvarjaš ali s sejanjem, tedaj spomni se, kako da imaš tudi iz svojega serca ljujliko pregrehe izruvati in vsejati v tisto dobro seme božjih nauk, keršanske čednosti, zveličanskih del, da priraste enkrat nebeška žetev in se spravi v nebeške žitnice. Tako naj bo tvoje serce okinčano in pripravljeno sprejeti Gospoda, kakor Dev. Marija. In kedar opoldne božje darove z hvaležnim srcem do Boga zavživaš, nikar ne pozabi pri angeljskem zvonjenji na nebeški kruh, na angeljsko mano presv. Rešnjega Telesa. To je pravi kruh; kakor tvoje truplo živeža potrebuje, da ne opeša, tako in še bolj tvoja duša, da ti ne bo na tem pozemeljskem potovanji hirati jela. Ako pa tudi v djanji ne moreš vsak dan k sv. obhajilu pristopiti, tako vsaj v duhu to stori, to je, obudi v sebi pobožne želje po presv. Rešnjem Telesu. Očisti pa tudi popred tabernakelj svojega serca, obujaj resnično grevengo, da boš v gnadi božji in potem opravi duhovno obhajilo. O kako ti bo lahko pri sercu, ako očiščen in

z Bogom sklenjen se k mizi vsedeš! Tvoj černi kruh ti bo bolj dišal, kakor grešniku naj boljša pečenka; verh tega boš pa tudi veliko dušnega dobička imel; duhovno obhajilo bo vso mlačnost iz tebe pregnalo, tvoje moči povišalo, te poterdilo v skušnjavah, seme sv. čednost ti v serce vsadilo in ga z roso božje gnade polilo. Zatoraj ne mudi se in ne pusti se zaderžati od tega duhov. obeda. To je drugi klic angeljskega češčenja o svetlem polednevu.

III. Še tretjega hočemo spoznati in zastopiti, večernega namreč, kedar večno luč zvoni. Da se na večer zvoni, ima tudi svoj poseben pomen. Kakor ljubo solnce za goro gre in se temno stori, tako je tudi pri ajdih in judih pred Kr. časom se začelo mračiti in zmirom temneje delati v njih dušah. Stara zaveza se je svojemu koncu približala. Tedaj je Bog v svoji milosti sklenil, ajdovske in judovske zmote odpraviti in novo luč prižgati na nebu: „Beseda je meso postala . . .“, kakor nas sv. cerkev moliti uči. „Prikazala se je gnada božja, Zveličarja našega, vsem ljudem, ktera nas uči, da se odpovejmo hudobiji in prevzetnim željam, da trezno, pravično in bogaboječe živimo na tem svetu, čakajoči zveličanskega upanja in častitljivega prihoda velikega Boga in Zveličarja našega Jezusa Kristusa“. (I. Tit. 2, 11.)

O čudo božjega usmiljenja, ki se je v včlovečenji Božjega Sina zgodilo! Nebesa so se z zemljo zaročile, Božji Sin se je v deviško krilo skrnil, da bi zemlji mir, nebesom zgubljeno čast, živim rešenje, mrtvim življenje prinesel. In vse to ti še vsak dan v spomin kliče. Potem ko si se opoldne z jedjo pokrepčal, greš zopet na delo, ne le na telesno, pozemeljsko, ampak tudi na dušno in večno; zakaj človek ne sme za ta svet, ampak za nebesa, za večnost delati, ako noče prazne slame mlatiti. Bližej ko prihajaš hladnemu večeru, obilniši se duša tvoja bogati in raste na dobrih delih, tako da, kedar ljubo solnce v gnadi božji zaide, si že, kakor Marija, poln gnade in zamoreš s sv. Pavlom reči: (I. Kor. 1, 5. 7.) „Dobro vojsko sem vojskoval.“

Zdaj pa tudi pride počitka čas, in zdaj tretjo-, in zadnjokrat zazvoni na visokem turnu, ti se odkriješ in moliš pobožno angeljsko češčenje in glej, zdaj začne spet na nebu živo prihajati, zvezdne lučice se prižigajo, ena za drugo, mila luna tam iz za gor prisije in nastopi svoj tibi, ponočni pot; nebo je tako jasno in svitlo, kakor samo srebro in se tako lepo in veličastno razpenja, da se človeku milo stori, kader koli na kviško pogleda; zdi se mu, kakor bi mu bile nebesa odperle, kakor sv. Štefanu. In zares! Včlovečenje Jezusa Kristusa nam je nebesa poprej zaklenjene zopet odperlo, ni se nam treba več grozne smerti stra-

šiti, ker Jezus je iz groba vstal in nam večno življenje pripravil. (Job. 19, 25.)

Glej, moj kristijan! Ako si ves božji dan v gnadi božji preživel in zdaj na večer se oziraš proti nebu, kakšni sv. in sladki čuti te bodo prehajali! Menil boš, kakor bi se že bilo zagrinjalo nebes pretergalo in ti dopuščeno, gledati v neizmerno veličastvo, katero se tam gori nad zvezdami razlega. Ako pa ne le samo en dan, ampak celo svoje življenje tako po božji volji doprinašaš in se bo enkrat večer tvojega življenja storil, takrat bo delavnik za vselej nehal in večni praznik začel.

S k l e p.

Blagor mertvim — Blagor tebi, dragi moj! ako ti je zjuterno angeljsko zvonjenje močen spomin in klic, ki ti v ušesa doni, in ki ga tudi poslušáš, da naj bi se potrebne pokore poprijel, dokler je še zveličanja zlati čas. Blagor še bolj tebi, ako se ne le grešnega spanja otreseš in primeš za duhovno delo zveličanja svojega, ampak tudi zvesto naprej hodiš in raseš, dokler da te opoldne drugo zvonjenje, ne le pozemeljske, ampak nebeške jedi opomni. — Potem ti bo tretje večerno zvonjenje veseli klic v nebeško domačijo. O Marija mati božja, prosi za nas! Amen.

Pridiga za velikonočni praznik.

(Vstajenje Kristusovo poterja našo vero, upanje in ljubezen;
gov. J. T.)

„Hvalite Gospoda, zakaj to je dan, ki ga je stvaril Gospod, naj se veselimo in radujemo v njem“. (Ps. 117, 24.)

V v o d.

Pred malo dnevi še je bilo žalostno in otožno naše serce. Spremili smo v duhu Jezusa na goro Kalvarijo, in smo ga tam gledali visečega na križu, prebodenega na rokah in nogah, kako je neizrečene bolečine terpel, dokler je bilo vse dopolnjeno, dokler je svojo sveto glavo nagnil in umerl.

Žalovala je takrat sv. cerkev za svojim Gospodom — prečista nevesta za svojim ženinom. Zato je pa tudi ves svoj kinč odstranila, in s svojimi obropanimi in razdertimi altarji nas spominjala smerti tistega, ki je Gospod življenja, da je stvarnik umerl — umerl za svoje stvari.

Ali kako se je vse spremenilo!

Na grobnih kamnih najdemo sploh zapisane besede: „Tukaj leži“, ali „tukaj počiva“ ta in ta veliki učenik, ali mogočni knez, ali bogatin . . . v tej zemlji je pokopan. — Kako vse drugače je pa to pri Jezusu. Tudi Jezus je umerl, resnično umerl, in bil v grob položen. — Ali ko so tretji dan prišle na vse zgodaj brumne žene k grobu, niso našle zapisano na grobnem kamnu: „Tukaj leži Kristus“, ampak zvedle so od angelov: „Vstal je, ni ga tukaj“. Tako so se spolnile besede preroka, ki od Kristusa govori, rekoč: „Njegov grob bo častit“.

Posvetnih ljudi mogočnost in veličastvo konča v grobu, pri Jezusu se je ravno v grobu začelo. S svojo smertjo je Kristus zmagal kraljestvo hudičevo, zmagal greh, pekел in smert, s svojim

vstajenjem je to zmago poterdil in poveličal, in s tim naše odrešenje doveršil.

Kdo bi se toraj čudil, da se v celi kat. cerkvi ob velikončnem času razlega veselje, da se cerkev spet s vsem svojim kinčem obda, da v vseh svojih molitvah in pesmih le svojo radost naznanja.

Naj bi se pa tudi vsi kristjani vdeležili tega veselja, spodbuja nas cerkev z besedami kralja Davida, ki je prerokoval vstajenje Kristusovo, in nas vabi, naj veselo obhajamo to vstajenje, rekoč: „Hvalite Gospoda, zakaj to je dan, ki ga je stvaril Gospod, naj se veselimo in radujemo v njem“.

Ali pa tudi vzroke imamo se veseliti vstajenja Kristusovega, in ga med vsemi prazniki z nar večo radostjo obhajati? Gotovo da; zakaj vstajenje Kristusovo je po pravici čez vse vesela resnica za kristjana, ker ona je

- I. terdna podlaga keršanske vere,
- II. terdna podpora keršanskega upanja in
- III. terdna podslomba keršanske ljubezni.

Vera, upanje in ljubezen so začetek vseh drugih čednost, podlaga keršanskega življenja; iz tega tedaj vidite, kako imeniten je ta nauk; toraj zaupam, da me bote zvesto poslušali.

Razlaga.

I. Kar je vogelni kamen pri hiši, to je sveti keršanski veri resnica, da je Kristus zares vstal.

Jezus nas je prišel učiti edino zveličanske vere in je z mnogimi čudeži dokazal, da je božje natore in od Boga poslan. Ali terdovratni Judje mu le niso verjeli, čeravno čudežev tajiti niso mogli; iz golj sovraštva in zavida so ga k smerti obsodili in že so se veselili svoje zmage. Mislili so, da so z Jezusom tudi že njegovo vero za vselej vničili. Ali zdaj se je moralo pokazati, ali je Kristus zares Bog, ali pa slepar, kakor so mu farizeji rekli, zdaj se je moralo odkriti, ali je njegova vera prava ali lažnjiva. In to je moral Kristus s svojim vstajenjem dokazati. — Ako bi bil v grobu ostal, imeli bi sovražniki Kristusovi prav, zakaj tedaj

bi Kristus zares ne bil pravi Bog, ne obljubljeni Mesija, tedaj bi bili tudi njegovi nauki lažnjivi in naša vera kriva.

Glejte tedaj ljubi kristijani, da je vstajenje Kristusovo zares podlaga naše vere, steber celega keršanstva, tako da, če se ta steber razruši t. j. ako vstajenje Kristusovo ni resnica, je tudi vse lažnjivo kar verujemo. Ravno to nas nči tudi sv. apostel Pavl, ki piše do Korinčanov: „Ako Kristus ni vstal, je prazno naše oznanovanje, prazna tudi vaša vera“.

Da je pa Kristus zares vstal, nas prepričajo tako neoverglivi dokazi, da nobeden pameten človek ne more tajiti te resnice.

1. Glejte! 18 sto let je preteklo od vstajenja Kristusovega, in od apostolskih časov sem do zdaj se vedno moli v apostolski veri: „Tretji dan od mrtvih vstal“. — Prašam vas, ali je mogoče, da bi se bili apostelni in njih učenci, vsi sveti škofje in razsvitljeni učeniki, vsi mučenci in spoznovavci in slednjič vsi kristijani, ki so do zdaj živeli — v tej veri motili? Ne. Tolike zmote Bog nikakor ne more pripustiti, ki hoče, da bi vsi ljudje k spoznanju resnice prišli. In gotovo bi tudi cerkev ne bila vpeljala že koj v prvih časih keršanstva praznika velikonočnega, ako bi vstajenje Kristusovo ne bilo resnično.

2. Neverni Judje so večkrat naravno silili v Jezusa, naj jim z očitividnim čudežem dokaže, da je Bog. Ali Jezus jim ni nikoli drugega dokaza dal, kakor da jim je svoje vstajenje prerokoval. Tako je enkrat rekel: „Hudobni in prešestni zarod (t. j. farizeji) boče znamenje imeti. Ali ne bo mu dano drugo znamenje, kakor znamenje Jona preroka“. S tem je hotel reči: Mojo božjo natoro bodete iz tega nar bolj spoznali, da se bo z menoj ravno tisti čudež zgodil, kakor z Jonom; kakor je bil namreč Jona 3 dni v morskimi ribi, tako bom tudi jaz le tri dni v grobu. — In pri drugi priložnosti jim je rekel kazaje na sebe: „Poderite ta tempelj in v treh dneh ga bom zopet obudil“. Kaj je hotel s tem drugega povedati, kakor da bo tretji dan po svoji smerti zopet vstal? In kedarkoli je svojim učencem govoril od svojega terpljenja in smerti, vselej je tudi pristavil, da bo zopet vstal.

3. Vse te prerokovanja pa so se tudi na tanjko spolnile. „Zvečer v saboto pa, tako nam pripoveduje sv. apostel in evangelist Matevž, ko se prvi dan tedna zasveti, prišla je Marija Magdalena, in una Marija gledat groba. In glej! velik potres je vstal. Zakaj angel gospodov je prišel z nebes, in je pristopil ter kamen odvalil, in je pregovoril in rekel ženam: „Ne bojte se! vem da iščete

Jezusa, ki je bil križan. Ni ga tukaj, vstal je namreč, kakor je rekel“. — Pa tudi drugi trije evangelisti nam poterjajo to resnico; zakaj vsi razločno, jasno popisujejo prečudno dogodbo, da je Jezus od smerti vstal.

4. Ja še clo sami sovražniki Jezusovi nam zoper svojo voljo pričajo, da je Jezus vstal.

Postavili so namreč straže k grobu, in velik kamen pred grob zavalili, in ga zapečatili, da ne bi učenci vzeli trupla in potem razglasili, da je Kristus vstal. — In ko stražniki tretji dan vsi plašni pribežijo k duhovnom, in pripovedujejo, da je Kristus zares vstal, jih duhovni in farizeji podkupijo, naj razglasijo, da so prišli učenci po noči in Jezusa odnesli, med tem ko so stražniki spali. Oj neumna laž! Kdo bo verjel pričam, ki so spale, da so učenci Jezusovo truplo odnesli? In če vojščaki niso spali, zakaj so ga pustili odnesti? Saj bi bili zato gotovo kaznovani? In vendar se jim ni nič zgodilo. — Glejte! tako sovražniki sami nevedoma terdijo to, kar bi radi tajili.

5. Ko se je Kristus pervokrat apostolom prikazal, da bi jih prepričal, da zares živi, sv. apostelna Tomaža ni bilo pri njih; in ko so mu potem pravili, da so Gospoda vidili, ni jim verjel, rekoč: „Dokler ne vidim njegovih ran z lastnimi očmi, in ne položim persta v njegovo stran, ne bom verjel“. Pač lepo njegova nevera našo vero podpira. Ko se jim osmi dan Jezus spet prikaže, veli Tomažu: „Položi svoj perst v mojo stran in ne bodi neveren, ampak veren“. Tako mu je Kristus sam spričal resnico, da je zares od mertvih vstal.

Tudi dva učenca, ki sta v Emavs potovala, sta sicer vedla, da žene, ki so hotle truplo Jezusovo pomaziliti, niso ga več našle v grobu; ali vendar sta še dvomila, nista imela še terdne vere; toraj se jima Kristus na potu pridruži, in jima dokaže, da je bilo potreba smerti njegove, kakor je bilo že v starem testamentu prerokovano; da je pa Jezus tudi moral vstati, da so se tedaj tudi v tem oziru spolnile prerokovanja. — In pri lomljenju kruha sta ga spoznala, da je on sam jima to razlagal, da toraj zares živi.

Na take dokaze tedaj se vpira ta resnica, da bi še clo nevernik, ki bi vse to premislil, ne mogel tajiti vstajenja Kristusovega.

In kaj nas vse to uči? Sv. apostel Pavl pravi: „Ako se od Kristusa oznanuje, da je od mertvih vstal, kako pravijo nekteri, da ni vstajenja mertvih?“ — Tedaj nam je vstajenje Jezusovo

živi dokaz, da je tudi za nas še unkraj groba življenje, ktero se ravno s smertjo začne. Ako verujemo, da je Kristus vstal, moramo tudi verovati, da bomo mi sami po smerti še dalje živeli. Ali kako nes pameten si, ljubi kristjan, ki to veruješ, pa ne živiš po tej veri. Glej! čisto mirno doprinašaš grehe, čisto mirno živiš v njih, in clo nič ne porajtaš, kaj da bo? — Znal bi reči: Saj se mi nič ne zgodi, ako grešim. Res, da tukaj na zemlji greh včas brez vse kazni ostane, da še clo hasne. Ali hudo se goljufaš, ako se s tem tolažiš. Le pomisli da boš unkraj groba zopet in scer večno živel, in tam boš gotovo čutil, kaj je greh, ako čutil tukaj nisi; zakaj Bog nikomur dolžen ne ostane; ako ti je tukaj prizanesel, gotovo te bo tam kaznil, „strašno pa je pasti v roke živega Boga“, pravi sv. apostel Pavl.

Stari pregovor pravi: Kakor si postelješ, tako bodeš ležal. To velja tudi od našega zdajnega in prihodnega življenja. Kakor bomo tukaj živeli, tako večnost imamo pričakovati, srečno ali nesrečno. Le ako se skerbno varujemo hudega in si nabiramo dobre dela, le takrat smemo pričakovati srečne večnosti. Oh živimo toraj tako, da se nam ne bo treba bati stopiti v uno življenje.

S svojim vstajenjem je Kristus spričal, da je pravi Bog, da je njegova vera prava in edino zveličavna. Toraj je naša dolžnost, da se te vere terdno deržimo in se za noben dobiček, pa tudi za nobeno žuganje od nje odverniti ne damo. — Ali to še ni zadosti. Treba je da po tej veri tudi živimo — in scer zato, ker nas bo Kristus po tej veri enkrat tudi sodil. — Le ako se evangeljskih naukov zvesto deržimo in po njih ravnamo, obstali bomo lahko na tej sodbi!

II. Rekel sem, da je vstajenje Kristusovo tudi zato vesela resnica za nas, ker je terdna podlaga keršanskega upanja. Celo upanje naše se ozira le na uno življenje, ki je unkraj groba; tam je prava naša domovina, tam imamo pričakovati plačilo za to, kar si bomo tukaj zaslužili. — To plačilo pa le takrat zamoremo prejeti, ako bomo vstali od mertvih. — In ravno vstajenje Kristusovo nam je zastava našega vstajenja. — Kristus za nas ni samo umerl in vstal, ampak on nas bo tudi obudil od mertvih, in tako zveličanje naše doveršil; saj nam je on sam obljubil: „Pride ura, ob kateri bodo vsi, ki so v grobeh, slišali glas Sinu božjega in bodo vstali“.

1. O tem splošnem vstajenju so že preroki starega testamta govorili. Poslušajte kaj pravi veliki prerok Daniel: „Veliko izmed teh (t. j. vsi), ki spijo v prahu zemlje, bo se izbudilo, eni k

večnemu življenju, drugi pa k osramotenju“. — In pobožni Job, ko je po pripuščenju božjem zgubil svoje premoženje in zdravje, in ko so ga vsi zapustili, tolažil se je z besedami: „Vem, da moj Zveličar živi, in da bom tudi jaz zadnji dan vstal iz zemlje in bom v svojem mesu gledal Boga Zveličarja svojega“. Veselo upanje vstajenja in prihodnjega boljšega življenja tedaj ga je tolažilo v terpljenju, in ga k poterpežljivosti nagibalo.

Ako je pa to upanje že v starem testamentu kililo, vterdilo se je še bolj v novem. Ko so apostelni po povelju Jezusovem začeli oznanovati njegovo sveto vero, vselej skoraj so to resnico, da bomo namreč vsi vstali, naprej oznanovali, in narodi so jo tudi veselo sprejemali, zakaj bila jim je ta resnica tolažba in podpora v vseh okoljščinah tega življenja.

2. In če pogledamo sad, ki ga je to upanje obrodilo, vidimo, da ravno upanje, da bomo enkrat vstali, je nar več nevernikov spreobrnilo h keršanski veri, ki je nar bolj pospeševalo razprostiranje sv. evangelija, pa tudi nar več grešnikov izdramilo iz grešnega spanja in jih nagnilo k poboljšanju.

Kaj je brezštevilmim mučencem dajalo moč, da so strašne muke prestali, in slednjič še življenje dali za vero? Kaj je nagnilo toliko kristjanov, da so zapustili svet in njegove dobrote, in so šli v puščavo ojestro živeti? Kaj še zdaj nagiblje toliko kristijanov, da na tihem dobre dela opravljajo, se vsemu posvetnemu odpovedujejo, ali celo svoje življenje bolnikom darujejo? Veselo upanje vstajenja in plačila na unem svetu je bilo, ki je toliko svetnikov rodilo, toliko lepih čednost v vert sv. cerkve vsadilo.

3. Ali bomo pa tudi zares vstali?

„Kakor v Adamu vsi umerjo, uči sv. apostel Pavl, tako bodo v Kristusu vsi oživeli“. S temi besedami hoče reči: Po Adamu je prišla smert na svet, po Kristusu pa vstajenje; tedaj kakor je Adamov greh bil kriv, da vsi ljudje morajo umreti, tako je vstajenje Kristusovo vzrok, da bodo vsi ljudje vstali; zakaj Kristus nam je veliko več zaslužil, kakor je Adam zadolžil; če nam je tedaj prvi greh prinesel smert, nam je Kristusovo zasluženje prineslo življenje, večno življenje.

In če sv. apostel imenuje Kristusa „pervorojenega med mertvimi“, kaj hoče s tem drugega reči, kakor to, da kakor so v starem testamentu le pervino žetve, in s pervino tako rekoč celi pridelek Bogu darovali, ravno tako tudi Kristus ni samo prvi človek,

ki je od mertvih vstal, ampak da so v njem vstali tudi vsi, ki nad njim delež imajo.

Pa še več nas uči sv. apostel Pavl. V svojem listu do Filipčanov piše: „Jezus bo spremenil naše revno telo, ker ga bo vpodobil svojemu častitljivemu telesu z močjo, s katero si zamore tudi vse podvreči“. O veselo upanje, ki nam ga daje vstajenje Kristusovo! Zdaj vemo, da ne bo naše telo vekomaj trohnelo v zemlji, ampak da bo vstalo iz groba, pa tudi ne umerljivo in trohljivo, kakor je zdaj, ampak častito in Kristusu podobno.

Pa ne samo sv. pismo nam poterjuje to resnico, da bomo vstali; tudi lastna pamet nam pove, da že pravica božja tirja, da se tudi truplo kaznuje za grehe, katere je duši pomagalo delati, da pa tudi plačilo dobi za dobre dela, katere je z dušo opravljalo. Telo pa se drugače vdeležiti ne more plačila ali kazni, kakor da vstane iz groba.

Znal bi pa kdo reči: Ali to je vendar čisto nemogoče si misliti, da bodo strohnjene trupla vstale, razum moj tega ne more zapopasti.

Motiš se, ljubi kristjan, ako to misliš! Ali te ne opominja že cela narava na vstajenje? Glej! solnce zahaja, pa zopet veličastno pride iz za gor; zvezde se skrivajo, pa se zopet prikažejo, cvetlice ovenejo, pa v spomladi zopet oživijo. — Praviš da ne razumiš, kako bi to mogoče bilo. „Neumnež!“ ti odgovori sam sv. apostel Pavl, „kar ti seješ ne oživi, če popred ne umerje“. Nespametno je, hoče reči, tako sklepati, da je vstajenje nemogoče, ker truplo strohni; zakaj kakor seme ne kali in ne oživi, ako ni popred strohnelo, ravno tako mora tudi telo strohneti, preden zopet oživi.

Slednjič pa božja vsegamogočnost ne pripusti, da bi na tem dvomili. Tisti Bog, ki je človeka iz prahu zemlje stvaril, tisti Bog, ki je Jezusa obudil, tisti Bog bo gotovo tudi mertve zopet obuditi zamogel iz prahu zemlje. — Vstajenje tajiti je toraj toliko, kakor vsegamogočnost božjo tajiti.

Tako tedaj je Jezusovo vstajenje zastava pa tudi predpodoba našega vstajenja, in to veselo upanje naj nam bo podpora v življenju, tolažba v smerti.

III. Med vsemi skrivnostmi Jezusovega življenja je ravno vstajenje tista, ki nas nar bolj k ljubezni do Jezusa nagiba, naj

si že gledamo na to, zakaj da je Jezus od mrtvih vstal, ali pa na njegove okoljščine. — Ako prašamo, zakaj je Jezus vstal, nam sv. apostel Pavl odgovori: „Kristus je vstal zavoljo našega opravičenja“. Zavoljo nas tedaj, iz gole ljubezni do nas je Kristus od mrtvih vstal. Če nam je Jezusova smert na križu v odpuščanje grehov, nam je njegovo vstajenje v poveličanje. S svojim vstajenjem je Kristus naše odrešenje doveršil in dopolnil, in to iz ljubezni do nas, hotel je, kakor pravi sv. Avguštin, s svojim vstajenjem ljubezen, ki jo je greh v našem sercu vgasnil, spet oživiti. O kako gerda nehvaležnost bi bila, ako bi mu te neskončne ljubezni do nas ne povernili tudi z ljubeznijo.

2. Še bolj kakor namen, nas pa okoljščine vstajenja nagibljejo k ljubezni do Jezusa.

Čast in povišanje človeka sploh storite nekako napuhjenega, ošabnega. Ali Jezus, čeravno po vstajenju ves častiljiv in veličasten, bil je proti svojim učencem ravno tako, ja še bolj ljubezniv kakor poprej; perva skerb po vstajenju mu je bila razkropljene učence zopet zbrati; ni jim očital, da so ga zapustili, ampak še clo svoje brate, svoje prijatle jih imenuje; sv. Petra ni grajal zato, da ga je trikrat zatajil, ampak sporočil mu je še clo pastirstvo cele svoje črede.

Kako ljubeznivo je podučil dva učenca na potu v Emavs, kako ljubeznivo je sv. Tomaža ozdravil nevere, rekoč: „Položi svoj perst v moje rane in bodi veren“.

3. In kako je še le do nas ljubezniv ravno po svojem vstajenju! 40 dni je bival še na zemlji, in sicer zato, kakor pravi sv. Avguštin, ker ga je ljubezen do nas na zemljo vezala. Te 40 dni je podučeval apostelne v skrivnostih svoje sv. vere, jim razlagal svete pisma, jim dajal nauke, ktere so nam apostelni ali v svetem pismu ali pa v ustnem sporočilu zapustili, po vstajenju je razposlal apostelne po celem svetu, naj oznanujejo sveto, edino zveličavno vero, in tako vse rodove k zveličanju pripeljejo.

Ali vse to mu še ni bilo zadosti! On je nar gotovše znamenja svoje ljubezni do nas, namreč svojih pet ran na svojem telesu ohranil in jih tudi seboj v nebesa vzel. In tudi to je iz gole ljubezni do nas storil. Obderžal jih je, da nam pokaže, da tudi v svojem nebeškem veličastvu ne bo pozabil na nas, ktere je s svojo smertjo odrešil; obderžal jih je, da bi ž njimi še zanaprej pravično jezo Očeta nebeškega potolažil, in da bi pri njem še zanaprej naš srednik ostal; on je obderžal svoje rane, da bi nam bile neusah-

ljivi viri obilnih gnad, katerih nam je k zveličanju treba. — In še zdaj nas vedno, vsaki dan tako ljubeznivo kliče in vabi, naj pridemo v cerkev poslušat njegove nauke, naj pridemo k spovednici, si vest očistit, naj pridemo k mizi njegovi, in naj zajemljemo iz tistih studencev vodo, ki nam bo tekla v večno življenje.

4. Kdo zamore zapopasti velikost te ljubezni do nas? Ali nas ne sili to, tudi njega ljubiti iz celega serca, iz vse moči? O da bi pač tudi mi zdaj, ko to premišljujemo, zamogli reči kakor učenca gredoča v Emavs: „Ali ni bilo naše serce goreče v nama?“ Pač nehvaležno, kamnito serce mora imeti tisti, ki to neskončno ljubezen Jezusovo povračuje s mlačnostjo. Tistemu pa tudi veljajo besede sv. Pavla: „Kdor našega Gospoda Jezusa Kristusa ne ljubi, naj bo preklet“.

5. Ali kako hočemo Jezusu pokazati, da ga ljubimo? Vsi smo si pri sv. spovedi očistili svojo vest, prejeli sv. rešnje Telo in smo tako s Kristusom v duhu vstali. — Prizadevajmo si zdaj, da bo naše duhovsko vstajenje ravno tako stanovitno, kakor je bilo Kristusovo. Kakor Kristus zdaj več ne umerje, tako si ohranimo tudi mi pridobljeno gnado s tim, da pobožno živimo; ne vežimo svojega serca na posvetne reči, ampak hrepenimo po nebeškem blagu, kakor nas opominja sv. apostel Pavl rekoč: „Ako ste s Kristusom vstali, iščite, kar je gori, kjer je Kristus sedeč ob desnici božji, hrepenite po tem, kar je zgoraj, ne pa po tem, kar je na zemlji“.

Tako se bomo Jezusu nar lepše zahvalili, tako mu bomo svojo ljubezen naj boljše skazovali.

S k l e p.

Jezus Kristus je vstal in živi! Hvalimo toraj Gospoda, zakaj to je dan, ki ga je stvaril Gospod, naj se veselimo in radujemo v njem. —

1. Kristus je od smerti vstal. To je tako spričano in gotovo, kakor nobéna druga zgodba. Saj nam celo sovražniki Kristusovi

to spričujejo, in Jezus sam, ki je svoje vstajenje napovedal, prikazal se je večkrat učencem, da bi jih te resnice prepričal. Tedaj je on zares pravi Bog; toraj tudi naša vera prava, božja. O podveržimo se ji toraj popolno, deržimo se je terdno, pa tudi živimo po njej, da ne bo mervta, ampak sadunosna za večno življenje.

2. Kristusovo vstajenje nam je zastava in predpoda našega vstajenja, zakaj če je glava vstala, mora tudi telo vstati; kakor gotovo je tedaj Kristus vstal, tako gotovo bo tudi nas, ki smo njegovo duhovsko telo, po svoji vsegamogočnosti zbudil, da prejme tudi naše telo plačilo za svoje delo. To nam je zaslužil Kristus, naš brat, pervorojeni med mervtvi s tim da je vstal. O da bi pač to veselo upanje tudi v nas obrodilo sad, ki ga je že v toliko kristjanih, v toliko svetnikih tako obilno obrodilo. Blagor kristjanu, ki to veselo upanje vedno v sercu nosi, in po njem živi.

3. Ne zamudimo pa tudi Jezusa iz celega serca ljubiti, saj on to ljubezen gotovo zasluži; zavoljo našega opravičenja je vstal, zapustil nam je sveto vero, poslal k nam apostelne, nam dal sv. zakramente, je obderžal svoje svete rane, in vedno nas še k sebi kliče in vabi. In vse to iz gole ljubezni do nas! Oh ljubimo ga tudi mi, in ohranimo si vedno čisto serce iz ljubezni do Jezusa.

4. Tako tedaj terdno verujmo v Jezusa in njegovo sv. vero, upajmo veselo vstajenje in plačilo tam v nebesih, in ljubimo Jezusa iz celega serca, dokler pridemo tje, kjer se bo vera in upanje spremenilo v gledanje in vživanje, in kjer bo sama ljubezen ostala na vekomaj. Amen.

Pridiga za velikonočni pondeljek.

(Jezus naša tolažba; gov. J. S.)

„In prigodilo se je, ko sta se pogovarjala in izpraševala, približal se je tudi Jezus, in je šel ž njima.“ (Luk. 24, 14.)

V v o d.

Ja pač res je, kar Jezus pravi: „Kjer sta dva ali kjer so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz v sredi med njimi“. Te Jezusove besede so se spolnile danes nad dvema učencema, ktera sta zapustila Jeruzalemsko mesto in sta šla žalostna v nek terg z imenom Emavs. Celo pot sta se pogovarjala in menila le od Jezusa, kterega so terdovratni Judje tako grozovitno umorili. Pa glejte! Jezus se jima pridruži in ona ga nista spoznala. Že precej časa je ž njima šel in se je delal, kakor bi nič ne vedel od tega, kar se je v Jeruzalemu zgodilo. Jezus vidi, da sta učenca žalostna, zatoraj jih popraša, od kod ta njih žalost izvira? Učenca nekoliko nevoljna čez to vprašanje, pogledujeta ga osupnjeno in se čudita, da tega, kar je vsem znano, ne vé, zatoraj mu reče eden, kteremu je bilo Kleofa ime: „Si ti sam ptujec v Jeruzalemu, in ne veš, kaj se je zgodilo v njem te dni? Ali nič ne veš od Jezusa Nazarenskega, kterega so izdali naši veliki duhovni in oblastniki v obsojenje k smerti in so ga križali? Mar nisi nič slišal od njega?“ Vendar se jima ptujec tako priljuden, tako dobrega serca zdi, da mu potožita svojo žalost. Pa zlo se čudita, ko jima zaverne njih slabo vero in jima začne razlagati, kar je sv. pismo od Jezusa govorilo. Ne moreta se zadosti naslišati, in ko že do terga pridejo, delal se je Jezus, kakor bi hotel dalej iti, pa učenca ga prosita rekoč: „Ostani z nama, ker mrači se že, in dan se je nagnul“. Jezus gre torej ž njima in ko so večerjali, vzal je kruh, ga razlomil in jima dal. Zdaj se jima še le oči odpró in spoznala sta svojega mojstra. Jezus pa je zginit spred njih oči. Nejevoljna sama nad seboj, da sta tako slepa bila, govorita med seboj: „Ali ni bilo najno serce goreče v nama, ko je po poti govoril, in nama

pisma razkladal?'' Precej se vzdigneta in še tisti večer gresta nazaj v Jeruzalem svojim tovaršem to veselo novico naznanit; pa glej novo veselje! tovarši jima že naproti vpijejo: „Gospod je resnično vstal in se je Petru prikazal''. Tu sta tudi ona dva povedala, kaj se je na poti zgodilo in vsi so z veselim srcem Boga hvalili.

Današnji dan torej so apostelni in učenci, kakor nam sv. evangelje pripoveduje, veliko veselje, veliko tolažbo občutili, ker Jezus, njih ljubi mojster, jih je razveselil; pa ravno ta Jezus je tudi velika tolažba za nas, ja Jezus je studenec vse tolažbe, ker

1. on nam pomaga, kader in kakor nam nobeden pomagati ne more;

2. on nas tolaži, kader in kakor nas nobeden tolažiti ne more;

3. on tudi zgrevanega grešnika z veseljem sprejema.

Od tega vam želim danes govoriti. Da bo pa danesnje preišljevanje sad obrodilo, obernimo se popred še k tebi, o Jezus! o vžgi tudi naše serca, ostani pri nas in razlomi nam kruh svoje besede, da spoznamo, da le ti si naša prava, naša edina tolažba. Veselili so se današnji dan apostelni in vse pobožne duše; veselimo se danes tvojega vstajenja tudi mi. Naj se razlega po vsem svetu vesela aleluja; ja hvalite Gospoda vsi narodi, ker on je resnično od smerti vstal. Aleluja!

Razlaga.

1. Rekel sem, da Jezus je studenec vse tolažbe, da on pomaga, kader in kakor nam nobeden pomagati ne zamore; saj „njema je'', kakor sam pravi, „dana vsa oblast v nebesih in na zemlji''. Kako Jezus pomaga, in kolikokrat je že pomagal, nam sveto pismo in tudi druge pobožne bukve zadosti spričujejo, pa ostanimo danes le pri sv. pismu! Iz med teh izgledov bom povedal le tiste, ktere smo v včerajnem in današnjem svetem evangeliju slišali.

Pobožne žene so šle k grobu, da bi Jezusovo truplo z dišavami mazilile. „Kdo pa nam bo odvalil kamen od dur groba?“ so ena drugo popraševale. Kdo nam bo kamen odvalil? je bila zdaj njih velika skerb. Kdo nam bo odvalil silni kamen, ki je k temu še zapečaten in s stražo obdan? Kdo nam bo k Jezusu priti pomagal? Pa glejte! Gospod pomaga, kjer nobeden pomagati ne more. Ko k grobu pridejo, najdejo kamen že odvaljen, kar si popred še misliti niso mogle. Zdaj zgine njih žalost in veselje nastopi, — Gospod je pomagal, kjer jim nobeden pomagati ni mogel. —

Prišla je k grobu tudi Marija Magdalena; tudi ona, kateri je Jezus velike grehe odpustil, mu je hotla mertvemu hvaležnost skazati; pa kdo popiše njeno žalost, ko odperti grob zagleda; po Jezusu pa se zastonj ozira. Že je mislila, da so Jezusa na drugo mesto zanesli, ko se ji on v podobi vertnarja prikaže. Ona pa ga ni poznala. „Kam so pa položili mojega Jezusa?“ ga hitro popraša, „gospod, ako si ga ti odnesel, povej mi, kam si ga položil in jaz ga bom vzela“. Jezus pa jo zakliče: „Marija!“ in pri tej priči spozna svojega Zveličarja. Polna veselja zaupije: „Raboni!“ „moj učenik!“ in od prevelicega veselja vsa sama iz sebe mu k nogam pade, kakor da bi se ne hotla nič več od njega ločiti. Glejte! Jezus je samo besedico zinil, in zadosti je bilo, da jo je razveselil. — In kdo je pomagal žalostnim apostelnom? Jezus, njih dobrotnik, njih učenik, njih upanje, njih edina pomoč.

Ljubeznivi! Povejte mi človeka, ki še nikdar ni bil žalosten? O tudi mi moramo obstati, da na svetu je mnogo kamnov, ki revno človeško serce težé. Kdo pa nam bo odvalil od serca kamen? Kdo nam bo pomagal v žalosti in britkostih? Kdo drugi, kakor Jezus Kristus, on je ja naša pomoč, on vsakemu pomaga, kdor se z zaupanjem k njemu zateče. On je pomagal pobožnim ženam, on je razveselil Marijo Magdaleno; on je pomagal, kader in kakor nihče ni mogel pomagati. Ali zakaj in kdaj jim je pomagal, ker so v veri in ljubezni do njega stanovitne ostale. Glejte lep izgled za nas, kako smo dolžni tudi mi storiti, ako želimo, da se nam kamen žalosti in britkosti od serca odvali. Stanovitni v veri moramo biti in Jezusa iz celega serca ljubiti; zatoraj rečimo večkrat s sv. Pavlom: „Kdo nas bo ločil od ljubezni Kristusove?“ Iz ljubezni do njega moramo njegov nauk poslušati, iz ljubezni do njega v cerkev hoditi, kakor so šle te svete žene k Jezusovemu grobu; iz ljubezni do njega greh opustiti, samega sebe premagovati in čednost ljubiti; le tako nas bo tudi on ljubil, zakaj on sam govori po ustih modrega Salomona: „Jaz ljubim te, kateri mene ljubijo“. Iz ljubezni do njega moramo lačne nasitovati,

žejne napajati, nage oblačiti, bolnike obiskovati, revežem pomagati. To bo on sprejel, kakor bi njemu storjeno bilo; tudi on nam ne bo svoje pomoči nikdar odtegnil.

Pa ne samo pomagati nam je Jezus vedno pripravljen, temveč on nas tudi

2. tolaži, kakor nas nobeden tolažiti ne more. On ni zastoj rekel: „Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jez vas bom poživil“. O mili glas! Jezus nas bo poživil, on nas bo tolažil. Jezus pa nas tolaži ali sam, ali po angeljih, ali po ljudeh. Sam je tolažil Marijo Magdaleno, učenca, ki sta šla v Emavs, in poslednjič tudi apostelne in učence. Po angeljih je tolažil svete žene, in po teh ženah je tolažil apostelne, ker žene so jim na angeljevo povelje naznanile, da Kristus je res od mertvih vstal. Tukaj toraj vidimo tri pota, po katerih Jezus pobožne duše tolaži; pa danes hočemo posebno pomisliti, kako Jezus sam tolaži, kako je tolažil ta dva učenca. Jezus je sicer rekel: „Pridite k meni“, pa glejte njegovo veliko ljubezen! tu on sam k njim pride. Le poslušajte, kako nam je to sv. Lukež zapisal: „In prigodilo se je, ko sta se po poti pogovarjala in se izpraševala, približal se je tudi Jezus in šel ž njima. Ona dva ga pa nista spoznala, ker pridružil se jima je v podobi ptujca. Jezus pa njima je rekel: Kakšni so ti pogovori, ki jih imata grede med seboj in zakaj sta žalostna?“ Tudi k tebi, žalostno serce! bo prišel Jezus, ako ga resnično iščeš; ti ga sicer večkrat ne poznaš, da je on, pa vendar kader te v tvoji žalosti misel obdaja: „Zakaj govoriš, kakor bi ne bilo Boga, serce zakaj si tako pobito?“ Kader tebe te in enake misli obdajajo, o takrat vedi, da Jezus je, ki k tebi govori, kakor nekdanj k dvema učencema. Le Jezusu svoje rane odkri, ker to se njemu posebno dopada. Jezus je vedel, zakaj sta učenca žalostna; pa hotel je iz njunih ust slišati, kaj jih žalosti, zato jih vpraša: „Kaj pa, kaj se je zgodilo?“ In še le, ko sta mu svojo žalost odkrila, vtil je tolažbe v njuno serce. Revni človek! tudi tvojo žalost, tudi tvoje skrivne britkosti so Jezusu dobro znane, pa on tudi od tebe želi, da mu svojo žalost odkriješ, ker tudi tebe oprahuje: „Kaj pa, kaj se ti je žalega zgodilo?“ O zatoraj potožimo njemu svoje reve in nadloge, ker le on sam nam zamore pomagati. Pa glejte! kaj Jezusova ljubezen še stori. Sv. Lukež dalej popisuje: „In zgodilo se je, ko je ž njima pri mizi bil, vzel je kruh in ga je posvetil, zlomil in jima dal“. Sv. očetje in učeni možje terdijo, da je tukaj Jezus učencema presveto rešnje telo podaril. Glej, žalostna duša! glej studenec vse tolažbe! glej Jezusa v presv. rešnjem telesu! K njemu se približaj, saj on sam pravi: „Kdor je moje meso, in pije moje kri, ostane v meni in

jaz v njem“; ako pa Jezus v nas ostane, ktere tolažbe hočemo še iskati?

3. Pa mi smo grešniki, veliki grešniki; ti pa, o Jezus! si nar svetejši, nar čistejši; kako se smemo tebi približati in te pomoči in tolažbe prositi? Ja, ne upali bi se k tebi priti, ko bi ti sam ne bil rekel: „Nisem prišel klicat pravičnih, ampak grešnike“. Da je Jezus tolažba tudi vsem spokornim grešnikom, kažejo nam očitno te in enake besede sv. pisma. — Ko sta učenca v Jeruzalem nazaj prišla, vpili so jima drugi učenci že nasproti: „Gospod je resnično vstal in se je Simonu prikazal“. Kako? Kaj Simonu se je prikazal? Simonu, ki ga je trikrat zatajil in svojo laž celo s prisego poterdil? Simonu? Ja grešnemu Simonu se je Jezus prikazal, in še celo po angeljih je pobožnim ženam zapovedal, da naj Simonu povedó, kar so vidile. „Povejte učencem in tudi Petru!“ Grešnik! glej kako dober da je Gospod. On se je Petru prikazal, da bi ga potolažil, in mu na znanje dal, da mu je odpustil. Pa dobro si v glavo vtisni, da Peter je bil zgrevan, spokoren grešnik; zato ga je Jezus spet z veseljem sprejel, mu serce polajšal in ga oveselil. Ali ne želiš tudi ti, da ti Jezus grebe odpusti in te spet sprejme, kakor je sprejel oče svojega zgubljenega sina? O gotovo to želiš, zatoraj zgrevaj se in obtoži se svojih grehov in nikar ga več ne žali; le tako boš spet njegov ljublenec postal, sam nebeški Oče te bo vesel, veselili se bodo angelji in svetniki v nebesih, ker Jezus sam pravi: „Da bo v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, kteri se spokori, kakor nad devet in devetdeseterimi, kteri ne potrebujejo pokore“.

S k l e p.

Popotoval sem nekega poletnega večera po lepi slovenski dolini. Ravno so se vtrinjali zadnji solnčni žarki; pa kmalo še ti potonijo, tema postane, luna priplava iz za gore in brezštevlnih zvezdic se na nebu vžgá. Vse je bilo tibo, kar naenkrat zadoni pesem pobožnih romarjev, ki so šli na svete Višarje počastit nebeško kraljico. Peli so pa lepo pesem: „O kam, Gospod, gre tvoja pot. — Mračí se že“. „Mračí se že in dan se je nagnil“, sta tudi današnji dan učenca Jezusu rekla; „mračí se že, ostani toraj z nama!“ O tudi nam se že mračí, zatoraj se še k tebi, o Jezus! k tebi, svoji pomoči in tolažbi oberremo: O gospod, ostani pri nas, ker mračí se že in dan se je nagnil. Mračí se v naših srcih,

ker žalost, britkosti in stiske nas navdajajo. Mračí se v naših sercih, ker greh gospodari; dan pa, ko so še čednost, nedolžnost in prava kristjanska ljubezen gospodovale, nagnil se je. Ostani pri nas, tudi dan našega življenja se je že nagnil, in samo ti, o gospod! veš, kdaj se nam bo popolnoma stemnilo! O tako ostani pri nas, ti si ja naša pomoč, tolažba in veselje! In kader se bomo ločili iz tega sveta, o ostani pri nas; razlomi nam kruh življenja, preden se podamo na dolgo pot in peli nas v nebeški Jeruzalem, kjer se ti večna Aleluja prepeva. Amen.

Pridiga za belo nedeljo.

(Sv. vera velik dar Božji; gov. M. T.)

„Blagor jim, kateri niso videli, in so verovali!“ (Jan. 20, 29.)

V v o d.

Od smerti vstali Zveličar, kakor smemo verjeti, prikazal se je najprej svoji ljubi materi, drugim pobožnim ženam, pervaku iz med apostelnov sv. Petru, spokornici Magdalení, dvema učencema na potu v Emavs, in ravno tisti večer enajsterim apostelnom v Jeruzalemu. — Od vseh teh toraj, ki so Zveličarja po vstajenji z lastnimi očmi videli, slišal je tudi Tomaž veselo novico, da njih nebeški učenik in mojster zopet živi. Vendar pa je rekel: „Ako ne vidim na njegovih rokah znamenj žebljev, in ne položim roke v njegovo stran, ne bom veroval“. S tem je naravnost izrekel, da v vstajenje Kristusovo ne le zdaj ne veruje, temuč tudi zana-prej v to ne bo veroval, dokler sam s svojimi očmi ne bo videl in se ga z lastnimi rokami ne dotaknil. Hotel je od Kristusa, naj ga s posebnim čudežem svoje prikazni od vstajenja prepriča, kar je Kristus osmi dan po svojem vstajenji res storil, in tako nevernega Tomaža v vernega aposteljna spremenil.

Nevernemu Tomažu enaki so dan danès tisti, kakoršnih je med tako imenovanimi srednjimi stanovi največ, to je: med tistimi, ki mislijo, da so vso učenost, ki jo imamo po Božjem razodenju, na žlici vode posrebal, in kateri tudi nič drugega ne verujejo, kakor to, kar s svojimi očmi vidijo, z lastnimi ušesi slišijo in z lastnimi rokami ošlatajo, ne pomislijo pa, da bi tak Bog pač reven bog moral biti, čigar skrivnosti bi človekov tako plitev in na vse strani omejen um zamogel spoznati; ne pomislijo, da človeka njegovi počutki pogostoma goljufajo, da resnica toraj, ki nas nikdar ne goljufa in goljufana ne more biti, je le od Boga samega. V tem pomenu je tudi Kristus pri današnji priložnosti blagroval tiste, kateri niso videli, in so verovali. Sv. vera je po tem takem našega naj večega spoštovanja vredna, kar vam želim danes pokazati 1. za tega voljo, ker je v zveličanje neobhodno potrebna, 2. ker smo jo brez svojega zasluženja iz gole milosti od Boga prejeli, in 3. ker je na milijone družim nesrečnim odrečena. — Poslušajte!

R a z l a g a.

1. Kakor so vse pozemeljske reči človeku v službo podvržene, tako je človekov namen, da na tem svetu Bogu služi, po smerti pa za svojo službo prejme dostojno plačilo v nebesih. Da pa ta svoj namen, to je: večno zveličanje v nebesih doseže, je prvo, kar Bog od njega tirja, sv. vera. Sv. Pavl pravi: „Brez vere ni mogoče Bogu dopasti; zakaj kdor hoče k Bogu priti, mora verovati, da je, in da je plačevavec tistim, ki ga iščejo“. (Hebr. 11, 6.) Ravno ta apostel rekel je jetničarju v Filipah, ko ga je vprašal, kaj naj stori, da bo zveličan: „Veruj v Gospoda Jezusa Kristusa!“ „Kdor veruje in se da kerstiti, pravi Kristus sam, bo zveličan; kdor pa ne veruje, bo pogubljen“. (Mark. 16, 16.) In pri sv. Janezu govori: „Kdor veruje v Sina, ima večno življenje; kdor je pa Sinu nejeveren, ne bo življenja videl, temuč jeza Božja ostane nad njim“. (3, 36.) In zopet pravi: „Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da, kdor koli vanj veruje, se ne pogubi, temuč ima večno življenje. Bog namreč ni poslal svojega Sina na svet, da bi svet sodil, temuč da bi bil svet po njem zveličan. Kdor vanj veruje, ne bo sojen, kdor pa ne veruje, je že sojen, ker ne veruje v ime edinorojenega Sina Božjega“. (3, 16—18.)

Iz teh izrekov sv. pisma in iz besed Kristusovih je lahko

vsakemu dosti očitno, da je sveta vera vsega našega spoštovanja vredna, ker je podlaga našega zveličanja. Le pogledajte kako drevo! Kaj ne, če nima zelenega perja, dišečega cvetja, in če v jeseni ne rodi okusnega sadja, nihče ga ne čišlja. Vendar pa malokdo pri drevesu čišlja tisto, iz česar zelenje, cvetje in sad prihaja, namreč korenine. Če korenine niso na široko in globoko razraščene, in jim potrebnega soka v rast in rodovitnost manjka, drevo samo na sebi ne more sadu obroditi. Tako pravi sv. Avguštin: „Kakor pri drevesu vsa lepota in moč iz korenine prihaja, tako prihaja vse, kar si hoče duša zaslužljivega in zveličavnega pridobiti, iz podlage sv. vere“. — Res da tudi pri nevernikih vidimo znamenite dela posameznih čednost, vidimo njih pravičnost, njih usmiljenost, njih poterpežljivost v nadlogah in boleznih. Vendar pa te njih čednosti niso kerščanske čednosti, ker jim manjka podlage sv. vere; njih čednosti in dobre dela prihajajo iz natornega nagnjenja, ne pa iz ljubezni do Boga, ki ga ne poznajo, in so tako brez zasluženja za večno življenje. Čednosti in dobre dela brez vere, so Sodomske jabelka, ki so na vnanjem lepe in rudeče, od znotraj pa so piškave in červive. Vse toraj, kolikor zamoremo dobrega storiti, ima le zato ceno pri Bogu, ker verujemo, in tako je sveta vera za tega del vsega našega naj večega spoštovanja vredna.

Spoštovati jo moramo pa tudi zato, ker smo jo

2. brez vsega svojega zasluženja iz gole milosti od Boga prejeli.

Poslušajte to le prigodbo: Ko je mogočni Aleksander Azijo in tudi Sidonsko mesto premagal, odstavil je Stratona, ker mu je bil nasprotnik in sovražnik, od vladarstva, in sklenil, drugega bolj vrednega na njegov sedež posaditi. Premišljeval, komu bi to čast skazal, pridejo k njemu Sidonski poslanci s prošnjo, naj nekega Abdolomina, ki je žlahnega rodu, ter pravičen in moder mož, ki pa zdaj na kmetih prebiva in je celo obožal, gospoda in vladarja čez nje postavi. Aleksander njih prošnjo usliši. In ravno, ko je Abdolomin v ponošeni in umazani obleki svoj vertec obdeloval, pridejo poslanci k njemu, mu prinesó kraljevo pismo in kraljevo lepoticje ter ga prisilijo, da mesto Sidon vlada. Abdolominu se je zdelo, da se mu sanja, ali da se ž njim norčujejo; vendar pa ga zoper njegovo voljo k Aleksandru peljejo, da je iz njegovih rok krono in vladarsko palico prejel. Kaj si je pač Abdolomin zamogel misliti, ko je svoj sedanji stan s poprejšnjim primerjal? Ali si ni mislil: Pred malo časa sem še v potu svojega obraza svoj vertec obdeloval, prebival sem v revni kmečki koči in pomanjkanja terpel na vsem; zdaj pa sem v kraljevem poslopji,

pervi gospodje v kraljestvu so moji služabniki, in zakladov, kamor se ozrem, imam na kupe! -- Ali, kristjan! spoznaj v tej prigodbi svojo še brez vse primere večo srečo! Poglej! ti še vertiča nisi imel v svoji posesti, ampak si bil pokopan v brezno naj večje revščine, in Bog je vendar že tedaj na te mislil. Uni Abdolomin je bil imenitnega rodu, poleg kterege bi se bil lahko za vladarstvo potegoval; imel je priprošnike, ki so zanj besedo vložili; kaj si pa ti imel spričati, da te je Bog, ko te še bilo ni, za svojega otroka in sodeleznika v nebeškem kraljestvu izvolil? Pa ne le tega, še več ti je storil. Previdel je še, predno si luč sveta ugledal, na tanko vse tvoje grehe, in vendar je sklenil, da te hoče po sv. kerstu v svojo cerkev sprejeti, te sv. zakramentov vdeležiti, ti grehe odpustiti in te s svojim mesom in s svojo kervijo živiti in rediti, ter ti na posled nebeško krono na glavo postaviti. Od kod ta brezimna dobrotta Božja? Glej! ti srečnega šteješ Mojzesa, ki ga je kraljeva hči Faraonova iz reke Nila, kjer je v zasmoljenem jerbasu med ločjem plaval, potegnila, in ga na kraljevem dvoru redila; srečnega šteješ Egiptovskega Jožefa, ki je bil iz ječe na kraljevski sedež povzdignjen; srečnega šteješ Davida, ki je iz pastirja kralj postal v Izraelu. O ceni še veliko bolj svojo srečo, ker po besedah sv. Avguština ti je Bog toliko milost skazal, da ga ni večega bogastva, ne večih zakladov, ne večje časti in sploh ne nobene stvari na svetu, ki bi zamogla večja biti, kakor je katoliška vera! Le otroci, ki vrednosti zlata in dragocenih biserov ne poznajo, imajo veselje nad nič vrednimi svitlimi ploščicami. Tako ravna tisti kristjan, ki katoliške vere ne čislja, zato, ker njene dragocenosti ne pozna.

3. Poslednji vzrok, ki nas k naj večemu spoštovanju sv. vere nagiba, pa je ta, ker nam je ta dar bil dodeljen, ko je na milijone drugim odrečen. Oglej se okoli sebe, in štej, če moreš, vse prebivalce na zemlji! Po številu učenih mož živi ob enem okoli 1000 milijonov ljudi po vsem svetu. In koliko misliš, da jih je katoličanov? Komaj deseti del iz med njih. Okoli 800 milijonov jih je toraj pokopanih v temah nejeverstva, judejstva, izlama, zmot in krivoverstva. Od kod toraj, če ne od Boga, si ta dar prejel, da si pred 800 milijonov družih sprejet v naročje katoliške cerkve, in da z uno tako silno trumo vred ne greš nasproti svojemu pogubljenju?!

Ko se je v letu 1519 Ferdinand Magellan na barki, ki jo je „Viktorija“ imenoval, na morje podal, da bi po vodi okoli in okoli zemlje prišel, vzame sebo 237 tovaršev. Kdo bi popisal vse nezgode in nesreče, ki so jih morali vsi ti na svojem popotovanju prestajati? Zdaj so bili za voljo vročine in mraza, zdaj za voljo

lakote in žeje, zdaj zarad morskih roparjev in v morju živečih zveri, zdaj zopet zarad bolezní v velikih zadregah, zdaj so jim zopet viharji, valovi in robaste skale na morju žugale s poginom. Še le čez 1224 dni prijadra barka nazaj v Seviló, od koder je bila odrinila. In kaj mislite, koliko jih je od njih 237 še nazaj prišlo? Nič več, kakor 18, in še ti bili so taki, da jih je bila sama kost in koža, in da so bili, ko so se poleg svoje obljube s prižganimi voščenimi svečami v Sevili v cerkev podali Bogu se zahvalit, bolj koščeni smerti, kakor živim ljudem podobni. Od vseh krajev je ljudstvo skup vrelo, in neverjetno je, kako so jih vsi blagrováli, da so tem nesrečam ubežáli, ki so 219 njih tovaršev pokončale.

Če pa to prigodbo na se obrnemo, o koliko srečniši smo še le mi kristjani! Zakaj na milijone se jih iz med judov, krivovercev pogrezne v večno pogubljenje, le kristjani se zamoremo te nesreče oteti in dospeti nazaj v nebeško domovino. In od kod ta sreča, da si ravno od katoliških staršev rojen? Ali bi te ne bil mogel Bog v Azijo, ali v Afriko, v Brazilske gojzde, ali med človekožerce južnega morja pahnuti? Ako bi bil rojen med Turki ali Mahomedani, živel bi po slepoti njih Alkorana, in tvoja naj večja sreča bi bila, maščevati se nad keršansko kervijo. Ako bi bil rojen med judi, bil goljufan od pravljíc njih Talmuda Kristusa preklinjal. Če bi bil rojen med neverniki in krivoverci, bi ž njih terdovratnostjo katoliško cerkev, njene šege in navade, da, še clo mater Božjo zasramoval. Če bi bil rojen med Indijani in zamorci v Avstraliji, živel bi kakor dívja zver od ropa, od umorov in pobijanja. Pa, glej! prižgal ti je Bog luč zveličanske sv. vere, dal ti sv. zakramente kot pripomočke v zveličanje; zato spoznaj ta neprecenljivi dar Božji, da po besedah Kristusovih Sodomljanom in Gomorcem ne bo ložej na dan sodbe, in da Ninivljani zoper tebe ne vstanejo, in te ne pogubé; zakaj od ajdov v Tiru in Sidonu govori Kristus: „Ako bi se bili v Tiru in v Sidonu toliki čudeži godili, kakoršni se pri vas, bili bi že zdavnej v pepelu in v rasovniku pokoro storili“.

S k l e p.

Da te to grozovitno žuganje ne zadene, vkloni svoj um pod zakone sv. vere, ceni in spoštuj ta dar kot naj večo dragocenost, s katero zamoreš lepe nebesa odkleniti; veruj, če tudi ne vidiš in ne ošlataš, da ti bo veljalo blagrovanje Kristusovo: „Blagor jim, kateri niso videli, in so verovali!“ Amen.

Pridiga za 2. povelikonočno nedeljo.

(Dušni sovražniki; gov. L. F.)

„Najemnik pa, in kdor pastir ni, vidi volka priti in popusti ovce, in beži; in volk popade in razpodi ovce“. (Jan, 10, 12.)

V v o d.

„Jaz sem dobri pastir“, je rekel Jezus, in po resnici, bil je dobri pastir, dal je svoje življenje za svoje ovčice, pretil je svojo kri na križu za nje. „Jaz sem dobri pastir“, oh, da bi tudi jaz mogel in smel reči to besedo, kader bo pastir vseh pastirjev me poklical na rajtingo! Jaz sem dobri pastir! očetje! matere! gospodarji, gospodinje! oh, da bi mogli to od sebe reči vsi, ki vas je Bog postavil pastirje svojih družin! Kaj pa je dobrega pastirja nar svetejša dolžnost in znamenje? Ta, da skerbi za svojo čedo, jo varuje nesreče in škode, kolikor more in jo vodi na dobro pašo. Ovčice, ktere so meni izročene, so vaše duše; ovčice, ktere so vam starši izročene, so vaši sini in hčere, vaši otroci in posli.

Za vsako čedo so nevarnosti velike, vsaka čeda ima svoje sovražnike, zatorej ji je treba pastirja, zvestega dobrega pastirja, da jo brani sovražnikov, varuje nevarnosti. Kako veliko pa je nevarnosti, koliko jih je sovražnikov keršanskih duš? Moja dolžnost je vselej, vas svariti pred temi nevarnostmi; današnje evangelije in sedajni čas me pa še posebno na to napeljujeta, da vam naznam tiste sovražnike in nevarnosti, katerih se morajo keršanske duše o sedajnem času varovati, ako se hočejo obvarovati nar večje škode in nesreče; zakaj nočem, da bi videl volka priti, ki bi popadel in razpodil ovce.

Naj bo torej to zadržek današnjega govora, da vam naznam in povem, kateri so sovražniki vaših duš, da

bote vedeli, jih se varovati. O Jezus! ki si nar boljši pastir, vseh pastirjev, podeli meni in vsem k temu nauku svojo pomoč in gnado!

Razlaga.

„Kader pride volk, popade ovce in jih razkropi“, učil je Jezus. Kdo je ta vo'k naših duš? Pervič, je to satan ali hudič; od njega sv. Peter uči: „Bodite trezni in čujte, ker hudič, vaš zopernik, hodi okoli, kakor rjoveč lev, in išče, koga bi požerl“. Od kar je satan pervega človeka v paradižu zapeljal v greh, dobil je vso moč in oblast čez človeški rod. Zatoraj vidimo v stari zavezi malikovanje in vse hudobije skorej po celem svetu. Kristus je na križu moč satanovo razderl; naravnost nam satan ne more škodovati, le to moč še ima, da človeka še skuša in k hudemu napeljuje, in koliko duš je, ktere se dajo njemu zaslepiti in v naj ostudniše grehe zapeljati. Gospod je dobro pšenico vsejal na svojo njivo, po noči pa je prišel satan, njegov sovražnik in je vsejal ljuliko med pšenico. Ja v resnici, še je moč satanova velika na svetu, in treba je vsakemu, da se poterja zoper to moč. Satan je, kateri človeku počasi jemlje vero iz serca, in ga stori merzlega za Boga in vse čednosti. Satan je, kateri zbuja v sercu dvome zoper sv. vero, ki podkopuje pokorščino do božjih zapoved. Satan na zadnje človeka tako dalječ pripravi, da sovraži Boga, in vse, kar je dobrega; nasproti pa dela vse, kar je gerdo in hudo.

Satan je toraj prvi sovražnik naših duš, apostelj pravi, da je morivec od začetka. Temu sovražniku se moramo narpred vstavljati; zatorej uči sv. apostel: „Bodite trezni in čujte . . .“ Kako se ga bomo znebili! Že apostel nam to pove: „Bodite trezni in čujte . . .“ Molitev in treznost, sta nar boljše orožje zoper hudičeve napade. Z molitevjo in božjo pomočjo bomo premagovali hudičeve skušnjave, bomo si sprosili pomoč božjo in varstvo device Marije, kar nas bo branilo, da v skušnjavi ne omagamo. Ker je Jezus vedel, koliko premore molitev, nas je učil moliti; — in vsi apostelni in vsi svetniki, ki so poznali moč molitve, priporočajo jo nam: „Brez prenehanja molite“. Ni nam treba, da sami skušnjave iščemo, satan jih že sam dosti napravlja; treba je le, da pred njimi bežimo in v pobožni molitvi zoper te skušnjave pomoči iščemo.

Drugi sovražnik naših duš, to so naše hude strasti. Veste,

kaj pomenja ta besedica? Strast ali huda strast se pravi tista huda navada, kateri se je človek že tako udal, da ga je popolnoma pod se, pod svojo oblast dobila. Kdor je nagnjen k pijanosti, temu je pijančevanje huda strast; kdor se je podal razuzdanemu življenju, za njega je nečistost huda strast; kdor je vdan lakomnosti, jezi, lažljivosti, njemu je lakomnost, ali jeza, ali lažnivost huda strast. Kdor se pa vda eni ali več strastem, njemu vzamejo strasti razum, voljo in vso moč k dobremu. Huda navada ali strast je železna srajca, ktera se le težko da sleči. Kdor je nagnjen k pijanosti, spoznal bo in stokrat poterdil, da je gerda; on si bo predvzel, da se je bode varoval, svojega sklepa pa ne bode držal, ker je že preslab. Hude strasti so, po besedah sv. Avguščina, naši sovražniki, ki naš um omotijo, vsako dobro misel umorijo, in v naj globokejšo jamo potisnejo. Keršanske duše! varujmo se, varujmo, da nas ne dobi pod se ktera huda strast; ona je sovražnik naše duše. Začetku se zoperstavljajmo; pozneje je vse prizadevanje zastonj. (Mladeneč z divjim konjem.)

Tretji in nar hujši sovražnik naših duš, pravi volk za Kristusove ovčice to je zapeljivi svet. Da so prišli sedaj hudi časi, nevarni za sveto vero, keršansko cerkev, za duše keršanske, bo vsakdo vedel, kdor svojih oči ni zatisnil. Prav se mi zdi, kakor da bi se vrata peklenške odperle in bi se vsa hudoba po svetu razsula, toliko je sedaj zapeljivosti po svetu. Hud boj se je vnel, vojska, v kateri se ne bije z mečem, ne preлива kri; ampak ta vojska gre za duše; hudoba se vzdigne in kaj hoče? pokončati in zatreti Kristusovo cerkev, zadušiti in iztergati vero iz src kristjanov, da bi gospodovala hudoba in nevera. Slišali ste že vsi, da so brezbožni puntarji svetemu očetu papežu hotli vzeti mesto Rim in zadnji kos zemlje, kateri mu je še ostal; slišali ste tudi, kako so po Laškem ropali cerkve, in preganjali duhovne, ja enega clo pred oltarjem umorili. Slišali ste tudi, kako se tudi po naših deželah žali cerkev, kako se zaničujejo njene svete postave. Kdor vse to vidi in sliši, ali bi mogel biti tako mirne kervi, da bi ga ne žalilo, da ne bi postal žalosten in otožen čez to nar večo nesrečo, ktera žuga ljudem in naši domovini.

Vem in prepričan sem, da Bog svoje cerkve ne bo zapustil, in ne bo pripustil, da bi bila pokončana; ali velike stiske se bojo morale prestati, veliko duš bo zapeljanih in pogubljenih, in to mora pastirja boleti. Kaj je tedaj početi? Varovati se moramo zgrabljivih volkov, deržati se moramo svojih pastirjev in nar višega in boljšega pastirja naših duš — Jezusa Kristusa.

Kdo so pa ti zgrabljivi volki, katerih se je nam varovati? To

so vam vsi taki ljudje, kateri krive nauke trosijo, govorijo zoper vero, šuntajo zoper gosposko deželsko in duhovsko in se vam hlinijo, kakor da bi bili vam prijatli. Taki volkovi pridejo k ljudem v vseh podobah, da bi ljudi ložej zapeljali; razsipajo svoje pek-lenske nauke po časnikih, po bukvah, po podobah. Pa kaj jih vam bom še dalej razlagal; lahko jih spozna kristjan, in kdor ima trohico ljubezni do Boga, za vero naših staršev, za srečo in blagor domovine in družin, varoval bode teh volkov nar pred sam sebe, potem pa tudi svojo družino. Tega sovražnika le z čuječnostjo moramo odgnati. Ne dajte se motiti ljudem, kateri vas drugači učijo, kakor vas je učila vaša mati in vas uči katoliška cerkev; ne poslušajte jih, kateri zabavljajo zoper nar svetejšé resnice in postave kerš. kat. cerkve; zakaj satanovi pomagavci so; ne ubogajte jih, kedar vas šuntajo zoper cesarja in zoper gosposko, zakaj predpostavljeni in gosposke morajo biti, bile so vselej in bojo vselej, ker je to božja naredba. Deržite se toliko zvestejše svoje vere in svojih pastirjev, kolikor več vas hočejo zapeljivci od njih odverniti; saj ima vsak dušni pastir le te želje, vse njemu izročene duše pripeljati in izročiti večnemu in nar boljšemu pastirju.*)

S k l e p.

Pokazal sem vam, koliko sovražnikov da imajo naše duše, koliko volkov, kateri želijo jih vkončati; vidili ste koliko skerbi nam je treba, da svoje duše obvarujemo vseh teh nevarnost. Pervi sovražnik je satan, drugi so naše hude strasti ali hude navade, tretji pa je zapeljivi svet. Zoper vse te tri sovražnike imamo se braniti in svoje duše varovati, nar nevarniši v sedajnem času je pa zapeljivi svet. Kristus pravi: „Dobri pastir da svoje življenje za svoje ovce. Najemnik pa . . .“ Kaj hočemo biti, ali dobri pastirji ali najemniki? Alite, da hočete biti dobri pastirji? Bodi-mo dobri pastirji vsak za svojo lastno dašo, da je ne da hudiču zapasti, vsak za svojo družino in za vse, kateri so njegovi skerbi izročeni, da jih obvaruje zapeljivosti in večne škode. Le dobre ovčice in dobre pastirje bo Jezus nar boljši pastir vzel v svoj nebeški stan. Amen.

*) To nedeljo obhajajo papež svojo zlato mašo; prav lahko se na več krajih te pridige kaj od Pija IX. pove.

Pridiga za 3. povelikonočno nedeljo.

(V terpljenju nas tolaži sosebnost to, da vse sedajno terpljenje terpi le malo časa, in da po kratkem terpljenju nam bo večno veselje v del; gov. —f—.)

„Kaj je to, kar nam pravi: Še malo“. (Jan. 16, 18.)

V v o d.

Oče, kader pošilja svojega sina v daljni svet, je prepaden in žalosten; mati, kader svoji hčeri roko podaja k slovesu, je pobita in žalostna, in morda se jej clo solze vtrinjajo iz tužnih oči. Oče in mati namreč vesta, da svojega sina in svoje hčere posihmalo nič več ne bota imela pred očmi, in jima ni neznano, v koliko nevarnostih se bota znašla sin in hči tam med tujim svetom, vsem zapeljivim. In kader ali oče ali mati leži na smertni postelji, in nobeno, clo nobeno zdravilo nič več ne pomaga: je dobrim otrokom neizrečeno hudo pri sercu, in jim ga zaliva nezmerna britkost, razjeda nepopisljiva bolečina. Takrat čutijo, kaj veljajo dobri starši, kateri so jim dosihmalo na strani stali s svetom, tolažbo in pomočjo!

Ljubi kristjani! enaka se je godila Kristusu in njegovim učencem, kader se je Jezus ravnal iz tega sveta tje gori k Očetu v nebesa. Oh pač so bili žalostni in prepadeni, ko so zvedli, da posihmalo Jezusa ne bo več vidno med njimi. Pač jim je vpadalo serce, kader so slišali, da kmalo kmalo se jim bo odtegnil iz njih srede. — S čim je pa nek tolažil Jezus svoje žalostne učence? Z dvema besedama, ter je rekel: „Še malo, in me bote vidili . . . in vaša žalost se bo spreobrnila v veselje“.

Oh, pač so te besede oveseljivne tudi za nas. Da naše sedajno revno življenje terpi le malo časa, to nas tolaži; zakaj čez malo časa bo 1. naše terpljenje končano, in nam 2. večno veselje dano. Od tega danes govorim, pripravite se!

R a z l a g a.

1. Ljubi moji poslušavci! nikar ne žalujte in ne tožujte, kader se v sedajnem življenju znajdete v nadlogah in v terpljenju. Memo drugih reči vas v vseh težavah in v vsem terpljenju tolaži tudi seobno to, da vse sedajne stiske in vse sedajno terpljenje terpi le malo časa, in na to je pri kraju za zmerom.

Obernem se naj poprej k vam, ki ste slabega zdravja, ste betežni in bolehnii! Morda ste zapuščeni od sveta; in so vam skerbni starši že pomerli, žlahta in drugi ljudje pa se za vas ne zmenijo več veliko, ker ste jim le bolj v nadlego, kakor v pomoč, ker delati več ne morete? In morda res nimate nikogar kateri bi vam vaš žalostni stan kaj polajšal, vas kaj potolažil, vam kaj postregel? In po noči, ko vam kašelj ali naduha ali kaka druga nezgoda spati ne pusti, so vam ure tako dolge in dolge, da že komaj komaj pričakujete jutra, katero vam pa namesto polajšanja prinaša novo bolečino? Res je žalosten, vsmiljenja vreden vaš stan. Pa glejte! če so tudi dolge posamezne ure, če tudi dan le počasi leze naprej, in se teden le počasi pomika za tednom, vendar je le kratko naše sedajno življenje, in tedaj tudi kratko vse naše terpljenje, če ga primerjamo večnosti, ktera je neskončna, ter brez konca in kraja. Le malo še poterpitate, in vsega vašega terpljenja bo konec, in vam bodo obrisane vse vaše solze.

In vi, ki ste revni in siromaški, sirotni in ubožni! tudi vi nikar ne žalujte. Res je hudo, če se trudite od ranega jutra do terde noči za vsakdanji kruhek, in vam ga vsemu temu vkljub vendar le zmanjkuje. Hudo je, kader je obleka potergana, in nove ni s čim kupiti. Hudo je, kader je davke treba odrajtati, pa denarja ni. Hudo je, če krava pogine v hlevu ali vol, in ni z čim drugega dobiti. Hudo je, če se toča vsuje na polje ali vdari po vinogradih, in podrobi vse upanje, in pobije sadeže spet nazaj v zemljo, iz ktere so vam bili prirastli že tako lepo. Vse to je res hudo; pa nikar nezmerno ne žalujte, nikar ne godernjajte. Vsega tega terpljenja bo kmalo konec. Dolgo je sicer leto, prejden poteče, ali proti neskončni večnosti še toliko ni, kakor je kaplja vode proti nezmernemu morju. Voljno poterpitate teh par let, ktere vam je previdnost božja še odločila, in na to bo ves vaš trud končan, vse vaše terpljenje pri kraju, pri kraju za zmerom.

Težka butara sloni tudi na vaših ramah, keršanski starši! Oh pač težavno je, otroke prav izrežati. Vi se trudite in si pri-

zadevate, vaše otroke lepo podučevati, in vam vendar le marsikterikrat spodleti, in se prepričujete v svojo veliko žalost, da se vsi vaši dobri nauki serca niso prijeli. Vi ste skerbni, da bi vam otrok kdo ne spridil in ne pohujšal, ter ne zvodil na slabe pota; in vendar se vam pritepe pod streho kak dereč volk, ter zapeljivec med vaše otroke, in vam jih popači in spridi, ter naglo podre s pohujšanjem, kar ste vi z velikim trudom pozidali s podučevanjem. Le dostikrat imate za ves vaš trud in vso skerb le nehvaležnost v povračilo. To je res žalostno, je zares hudo. Pa le nikar ne jenjajte podučevati z ljubeznijo svojih otrok, jim z lepim zgledom svetiti, pohujšanje vstavljati, in za nje moliti; zakaj glejte! le malo časa še bo terpel vaš trud, terpelo vaše terpljenje, potem pa ga bo konec, konec za zmirom!

Keršanski posli, hlapeci in dekle! tudi vaš stan je težaven in trudapoln. Med tujimi ljudmi morate živeti, s potom na obrazu si svoj živež služiti, in pri vsem svojem prizadevanju še marsikterikrat kako grenko požreti od navtisenjenega gospodarja ali sitne gospodinje. In če obolite, vam morda nič kaj ne postrežejo, ali pa le z nevoljo, ali pa še clo gledajo, da bi se vas znebili poprej ko je mogoče. To je res žalostno in hudo. Pa poterpite voljno: vse to ne terpi ravno dolgo. In če bi terpelo tudi 30, 60 ali še več let, kaj je to proti neskončni večnosti; še toliko ne kakor eno samo zernice peska proti celi peščeni gori.

Huda se godi tudi vam, kateri ste se iz široke ceste pregrehe povernili na ozko, ternjevo pot pokore. Vi spokorniki imate hudo vojsko z vidnimi in nevidnimi sovražniki, ter z zapeljivimi ljudmi in z hudim duhom in lastnim hudim naguenjem. Marsikterikrat se vgrejete, marsikterikrat vtrudite v tej težavni vojski. Pa nikar ne obnemagajte in ne zgubite serca! Še malo, in vojske bo konec. Če se tudi še vojskujete kakih par let, kaj je to proti večnosti? Še toliko ne, kot eno samo peresce proti vsemu listju in vsi travi celega sveta. Kmalo bo vojska skončana, skončana za zmerom. V grobu vam nič več ne bo skušnjav narejalo poželjivo meso, vas svet nič več dosegel in vas hudi duh nič več nadleževal ne bo.

In zdaj naj še vam povem eno besedo, kateri ste obrekovani, stiskani in preganjani od hudobnih ljudi. Res je hudo, obrekovanemu, preganjanemu biti in po nedolžno obsojenemu. Hudo je, če strupeni jeziki tergajo poštenje iz človeka, kakor roparji blago in premoženje. Pa poslušajte! vse to bo kmalo minulo. Dolgo se sicer steka, vendar pa le naglo poteče človekovo življenje. Dolgo je leto, prejden mine; kratko je, kader je poteklo, in se nanj nazaj ozremo. In kader se vam izteče vašega revnega življenja kratka nit, vas

tudi obrekovanje nič več bolelo ne bo. V hladni zemlji bo mir imelo preganjano serce!

Vidite! kako lepo nas potolaži v našem terpljenju že sama ta misel, da naše terpljenje terpi le malo časa. Še vse bolj pa nas potolaži misel, da po kratkem terpljenju nam bo nastopilo večno veselje.

2. Rekel je Jezus svojim učencem: „Še malo, in me več ne bote vidili; in spet malo, in me bote vidili, ker grem k Očetu“. Učenci niso dobro zastopili teh besed. Tedaj je nekaj njegovih učencev reklo med seboj: „Kaj je to, kar nam pravi: Še malo, in me ne bote vidili; in, ker grem k Očetu?“ So tedaj rekli: „Kaj je to, kar pravi: malo? Ne vemo, kaj govori“. Jezus pa je spoznal, da so ga hotli vprašati, in jim je rekel: „To se vprašujete, ker sem rekel: Še malo, in me ne bote vidili; in spet malo, in me bote vidili? Resnično, resnično vam povem, da bote jokali in žalovali, svet pa se bo veselil; vi bote žalovali, ali vaša žalost se bo v veselje spreobrnila... Tudi vi tedaj imate zdaj sicer žalost, pa spet vas bom videl, in vaše serce se bo veselilo, in vašega veselja vam ne bo nihče vzel“. (Jan. 16, 16—22.) Iz teh besed posnamemo, da je Jezus svoje žalostne učence tolažil s tim, da sedajno terpljenje bo le malo časa terpelo; na to pa nastopilo večno veselje. — To velja tudi nam.

Zatoraj, ljubi kristjani! katerim manjka terdnega zdravja, in vam bolehnost nareja veliko težav; ali kateri se znajdete v revščini in vas pomanjkanje stiska; ali starši, kateri imate za ves svoj trud in svoje obilno prizadevanje le nehvaležnost v plačilo, britkost v povračilo; ali posli, kateri veliko terpite in dosti prestanete po svojih službah; ali spokorniki, kateri imate vročo vojsko s svojimi dušnimi sovražniki; in vsi, ki ste obrekovani in za pravice del terpite preganjanje, le nikar ne žalujte nezmerno, nikar ne goderanjajte v svojih stiskah in težavah. Z godernjanjem bi se pripravili ob vse zasluženje, in si zraven tudi še tukaj kar nič ne zljajšali svojega stanu in svojega terpljenja. Marveč le lepo se izročujte v sveto voljo božjo, in voljno poterpajte. Saj vse sedajno terpljenje terpi v primeri z večnostjo le malo časa, in po kratkem terpljenju pride večno veselje. — Bo mar dete nevoljno, če ga oče zbudi iz sladkega spanja, kader že hiša gori? Tudi nas budi Oče nebeški s terpljenjem iz grešnega spanja, da bi nam ohranil in obvaroval večno življenje. In kakor se zlato čisti v ognju, čisti nebeški Oče tudi nas v ognju časnega terpljenja, da bi zamogli priti nekdanj v tisto presrečno deželo, v katero nič nečistega ne more. — Tega čisti z boleznijo, da bi ga pripravil v tisto srečno deželo, v kateri ni ne boleznij, ne bolečin in nobenega terp-

ljenja. — Unega čisti s revščino in pomanjkanjem, da bi na to enkrat obogatel tam gori v nebesih. — Starše čisti z marsikterim grenkostmi in britkostmi (s pelinom nehvaležnosti itd.) da bi jim¹ zamogel enkrat v nebesih svitlo krono djati na glavo. — Posle čisti s trudom in težavnim delom, da bi jih ovenčal nekdanj z žlahnim vencem nebeškim. — Spokornike čisti po hudih duhovnih vojskah, da bi jih tako pripeljal v deželo večnega miru. — In tiste, ki obrekovanje in preganjanje terpe, vodi ravno po potu obrekovanja in preganjanja v nebeško kraljestvo. —

In oh kako obilno plačilo, ter sto in stoterno povračilo nam je pripravljeno tam gori v nebesih, če voljno poterpimo, in vdano prenašamo vse stiske in težave sedajnega življenja. Zatoraj je kakor sv. Pavl, tako tudi sv. Franciššk Asisijan večkrat rekel: „Terpljenje sedanjega časa ni primeriti z veseljem v srečni večnosti“, (s prihodnjo častjo, koja bo razodeta nad nami.) In sveto pismo nam pove, da „oko ni vidilo, uho ni slišalo in nobenega človeka serce ni občutilo, kar je pripravil Bog tistim, kteri njega ljubijo“.

In vse to nezapopadljivo veselje bo vekomaj terpelo. Le pomislite, kaj ima v sebi beseda „vekomaj“. Kako srečnega se že človek ima, če tukaj na zemlji vživa kako uro nedolžnega, neskaljenega veselja! Kaj še le, ko bi ves čas svojega sedajnega življenja neprenehoma vžival vso mogočo časno srečo, vse mogoče pozemljisko veselje? Oj kako srečnega bi se imel! Tamkej v nebesih pa veselja ne bo vžival le samo tako dolgo, kolikor dolgo terpi življenje človekovo na tem svetu! Ne bo vžival rajskega veselja le kakih 70 ali 80 let. Preteklo bo tisuč tisučev let, in nebeškega veselja ne bo ne konca, ne kraja. Vekov veki bodo minuli, in nebeško veselje bo še vedno mlado, vedno novo, in nikomur se ne bo bati, da bi mu rajsko veselje kdaj vsahnilo, ali da bi se mu nebeška sladkost kdaj več skalila.

Ravno zato se pa tudi ni čuditi svetnikom, da se terpljenja niso bali, niso branili, temveč si ga še clo želeli! — Cesar Trajan je zapovedal, zvezati sv. Ignacija, škofa Antiohenskega, ter ga pripeljati v Rim, da bi ga ondi očitno v pričo ljudstva vergli divjim zverinam, naj bi ga raztergale. Ko sliši to obsodbo, obveselil se je sv. Ignacij, in je rekel: „O Bog ljubezni! zahvalim te, da mi skažeš milost, terpeti za tvojega imena del, kakor so terpeli sveti aposteljni!“ Na to je opravil še kratko molitev, in po molitvi dal svoje roke, da mu jih zvežejo. Potoma je ga varovalo 10 vojščakov, kteri so prav gerdo in nečloveško ravnali z njim. S Ignacij sam, dasiravno ves poterpežljiv, jih primerja divjim leopardom. Pisal je tudi kristjanom v Rim pismo, v kterem jih

prosi, naj nikar ne vzderžujejo njegove sreče, to je: opovirajo njegove martre. Srečo namreč je imenoval svojo martro, ktera ga je čakala, in se bal, da bi mu kristjani ne bili življenja izprosili, ali pa vkrotili divje zveri s svojo molitevjo. „Dalj ko preišlujem“, je pisal, „tem razvidniše mi je, in tudi vi mi bote to poterdili, da je brez vse primere boljše umreti za Jezusa Kristusa, kakor pa gospodovati čez ves svet“. Primerjal je sv. Ignacij samega sebe pšeničnemu zernu, ktero mora biti razmljeno med zobmi divjih zveri, da postane pripravno za kruh, kateri bi vreden bil, skleniti se z Jezusom Kristusom. Pristavil je še: „Če bi me čakal tudi ogenj, ali križanje, ali borenje z divjimi zvermi, ali težavnica, ktera mi razteza truplo, in ude pokvarja, ali kakšna druga muka, ktero je hudi duh znašel; vendar le nič kaj ne porajtam na vse te reči, da le s tim pridobim Jezusa Kristusa“. — Vidite, ljubi moji! tako je sv. Ignacij obrajtal terpljenje in ž njim vred tudi drugi svetniki. Dobro so vedeli, da sedajno terpljenje jim je gred, so jim stopnice v nebeško veselje. —

S k l e p.

Nikar se tudi mi ne branimo terpljenja, nikar ne godernajmo, kader nas zadene kaka težava, obišče kaka nadlega. Voljno zadenimo vsak svoj križ, poterpežljivo ga nosimo navzgor za Kristusom, dokler nam ga pri nebeških vratih sam ne preloži, ter zamenja s svitlo krono večnega zveličanja. Saj tudi mi nimamo gori v nebesa druge poti, razun križeve poti časnega terpljenja, po kateri je hodil tudi Kristus sam, naš kralj. — Voljno tedaj terpimo; — poterpežljivi bodimo; — zakaj skoz časno terpljenje — se pride v večno življenje! — Amen.

Kratko — pa dobro.

Velikonočna nedelja.

(Jezus gre s križa v predpek.)

„Vstal je; ni ga tukaj.“ (Mark. 16, 6.)

Vvod. Nihče se ni tako ponižal, nihče toliko terpel, kot Jezus. V sv. postnem času smo vse to premišljevali. Pa tudi nihče ni tako slavno zmagal, nihče ni bil tako povišan kot Jezus. In ravno danes se začne velikonočni čas, ki je od sv. cerkve postavljen za to, naj premišljujemo, kako je Jezus slavno zmagal, koliko milost nam pridobil in kako bil kot zmagovalec povišan. Junaški vojvodi, ki so nasprotnika premagali, obhajali so veliko slovesnost in se peljali na pozlačenim vozu v svoje mesto; ljudstvo jim je prepevalo slavne pesmi. Tako je tudi Jezus zmagovalec storil trojno slavno pot. Perva pot je s križa v predpek, druga je iz groba na zemljo in tretja z zemlje v nebesa. To trojno, slavno Jez. pot hočemo ta velikonočni čas premišljevati. Danes toraj: „Jezus zmagovalec gre s križa v predpek“.

Razlaga. V apostolski veri molimo: „Doli je šel v . . .“

1. Kaj to pomenja? Celih 4000 let so bile nebesa zaperte. Nobena duša pred Kristusom ni šla v nebesa; čakale so v kraju, kateremu pravimo „predpek“. (Glej I. d. od vere str. 507.) V ta kraj je šel J., to je: Truplo J. je v grobu počivalo, duša pa, ko se je ločila, šla je v predpek.

2. J. je res šel v predpek. To je verska resnica, da to verujemo. To je bilo že prerokovano v stari zavezi (Glej I. d. od vere str. 508); tudi v novi zavezi . . . Sv. kat. cerkev ravno to uči in sv. cerkveni očetje.

3. Čemu je J. šel v predpek? Šel je v predpek:

a) da pravičnim dušam oznanuje veselo novico, da so zdaj rešene. Te duše sicer niso nič terpele, pa zdihovale so po nebesih, kjer bojo Boga gledale. Pomisli na jetnika, kteremu se oznani, da je prost . . . Na Neapolitanskem je navada, da kralj ravno veliki petek pomilosti in spusti nekaj hudodelnikov. Koliko veselje, če ptičico spustiš; naj da vse ima, vendar rada zleti. Tudi duše so težko pričakovale . . .

b) Da J. tudi tem dušam pokaže svojo moč, ljubezen in slavo. (Glej I. d. od vere str. 509.) Dozdaj je J. samo le na zemlji skazal svojo moč in slavo, pa treba je bilo, da tudi duše v predpeklju spoznajo, da je J. Sin božji in odrešenik.

c) Da se spriča, kako zvest da je Bog v svojih obljubah. Vedele so duše pravičnih, da pride odrešenik; pa čakale 1000 in 1000 let, da je Bog spolnil svojo obljubo. Zdaj pa so spoznale, da je Bog zvest. Zaupaj toraj tudi ti, moj kristjan, ako ravno ne hitro . . . pride prava ura in Bog te usliši!

Sklep. Velikanoč je praznik, ki nas spominja vesele resnice, da smo odrešeni; toraj je naj veseliši praznik. Pervo velikanoč so obhajale duše v predpeklju. Storil je J. svojo pravo slavno pot in šel v predpekel. Spominjajmo se te vesele resnice, da so vsem sv. nebesa odperte in prosimo J., naj tudi nas pelje enkrat v sv. raj. Amen.

Velikonočni pondeljek.

(Jezus gre slavno iz groba na zemljo: Zmagani so sovražniki.)

„Veliki duhovniki in oblastniki so ga izdali v obsojenje k smerti in so ga križali“.

(Luk. 24, 20.)

Vvod. Že pri J. smerti so se godile čudne reči: solnce je mraknilo itd. . . . ajdovski stotnik sam je rekel: Resnično to je bil božji sin! Pervo slavno pot je Jezus storil v predpekel; tretji dan pa drugo slavno pot iz groba na zemljo. Vstal je od smerti. (Naj se popiše). Tudi ta dva učenca sta pričeli temu; po njunih besedah so veliki duhovniki in oblastniki J. izdali . . . pa vstal je

od smerti in tako premagal svoje sovražnike — duhovnike in oblastnike. To hočem vam dokazati: J. gre slavno iz groba na zemljo in premaga tako svoje sovražnike.

Razlaga. Naj hujši J. sovražniki so bili viši duhovni in farizeji. Pa J. jih je na vse strani na sramoto postavil in premagal. Premagal je :

1. Njihove djanja. Šli so ti k Pilatu rekoč: Gospod! spomnili smo se, da je ta zapeljivec, ko je še živ bil, rekel: Čez tri dni itd. . . . (Mat. 27, 63.) Postavili so toraj vojake kot varhe k J. grobu. Pa kaj se zgodi? Tretji dan se J. duša verne iz predpekla, gre v grob, sklene se z J. telesom in J. vstane živ in vesel iz groba (se popiše). Nič ne pomaga kamen, pečat, straža, J. osramoti vse.

2. Njihove pomagavce. Veliki duhovni in farizeji so varhe postavili pred . . . pa nič ni pomagalo. Ko se varhi od strahu oddahnejo in sami k sebi pridejo, bežijo v Jeruzalem pravit . . . Ti jih nauče in podkupijo, naj pravijo: „Spali smo itd. . . . Pa vse te lažnjive in spijoče priče J. na sramoto postavi in premaga. (Glej I. d. od vere str. 515.)

3. Njihove namene. J. sovražniki so ga po krivici na križ pripravili in so mislili, da bo tako ž njim vse pri kraju. Nihče ne bo več maral za njegov nauk, vse ga bo kot lažnika zapustilo. Pa šlo je vse narobe, vse te namene je J. na sramoto postavil. Tako je spričal, da je res pravi Bog in odrešenik sveta. (Glej I. d. od vere str. 519.)

Sklep. Dva učenca sta bila žalostna, ker nista še vedela, da je J. že od mertvih vstal. Tudi naše dni ima J. dosti sovražnikov. Ali bomo mar tudi mi preveč žalostni? Oh ne, da tudi nam J. ne poreče: „O vi nespametni in kesnega serca . . . Saj veste, da je J. od mertvih vstal in premagal svoje perve sovražnike, jud. duhovne in farizeje. Tako bo zmagal tudi vse današnje sovražnike — aleluja! Amen.

1. povelikonočna nedelja.

(Jezus gre slavno iz groba na zemljo : Zmagal je greh.)

„Prejmite sv. Duha ; kterim bote grehe odpustili, so jim odpuščeni“. (Jan. 20, 23.)

Vvod. Perve priče, da je J. vstal, so bile žene, potem Peter in Janez, Marija Magd., dva učenca in dan. sv. evang. nam pripoveduje, kako da so bili vsi aposteljni priče J. vstajenja. Res je toraj J. od smerti vstal, slavno iz groba na zemljo spet prišel in spričal, da je zmagal greh.

Razlaga. Adamov greh se je razlil po celem človeštvu, vsi smo v grehah rojeni, vsi otroci jeze in pogubljenja. Res je, da je Bog že v paradizu obljubil odrešenika, — res je, da je Bog Abrahamu ponovil to obljubo, — res je, da Izajija pravi: „Da nosi naše grehe . . . Pa kje je priča, da je ravno Jezus tisti, ki vse to dela? Vstal je od smerti in tako vse spričal. Zdaj vemo, da je zmagal greh s tem :

1. da je za nas svojo kri pretil. Neskončni dolg naš pri Bogu zamore le neskončni Bog plačati. J. pa je od smerti vstal in s tim spričal, da je Bog. Od njega toraj velja, kar pravi Izaj. 53, 4. „Resnično nosi naše bolezni itd. . . kar pravi sv. Jan. Kerstn. „Glejte jaguje božje, . . . kar piše sv. Peter I. 2, 22. „Kristus je naše grehe nosil na svojem telesu . . . sv. Pavl Ef. 1, 7. „V Kristusu imamo odrešenje . . . sv. Janez I. 2, 2. „Kristus je sprava za naše grehe . . .

2. da je sv. zakramente postavil. Res je J. naš dolg poplačal in pridobil odpuščanje. Pa kako more človek te milosti deležen postati? Kaj pomaga zlato in srebro v zemlji, ako si ga ne skoplješ? Kaj pomaga vse odrešenje, ako si ga ne pridobiš? J. je to za nas uboge grešnike lepo oskerbel: postavil je svete zakramente. Rekel je: „Pojdite po celem svetu in kerščujte . . . in sv. Peter tudi jasno pove, čemu da je sv. kerst. Klical je: „Vsakteri daj se kerstiti na ime Jez. v odpuščanje grehov“. Sv. kerst nam toraj deli odpuščanje grehov. Pa tudi po kerstu še grešimo; tudi za te grehe je J. postavil zakrament in ravno dan.

sv. evang. nam pripoveduje, kdaj da je ta zakrament postavil. „Mir vam bodi . . . kterim bote grehe odpustili . . . Duhovnikom je torej J. dal oblast, grehe odpuščati in tako zmagovati greh.

3. Da nam je pokazal, kako moramo vstati iz grešnega groba. Res je, da se znebimo greha v zakramentu sv. pokore. Pa ta velika sreča se spet lahko zgubi, ako spet nazaj pademo v grešni grob. Ostati moramo torej zunaj tega groba, kakor nam kaže J. K. (Glej I. d. od vere str. 520.)

Sklep. Stari ajdje niso vedeli, kako bi se grehov znebili; pa pogledjte na sv. altar, tam stoji J. od smerti vstali; bandero derži v roci. Zmagal je greh s tim, da je (ponovi). Vojskujmo se tudi mi, deržimo se terdno bandera J., da zmagamo tudi mi in dobimo krono, ki čaka vse zveste in terdne bojevavce! Amen.

2. povelikonočna nedelja.

(Jezus gre slavno iz groba na zemljo: Zmagana je laž.)

„Bo en hlev in en pastir“. (Jan. 10, 16.)

Vvod. Veliko nesreč je pripravil Adamov greh nad človeški rod. Človeška duša je postala grešnica, pred Bogom nedopadljiva in vredna večne smerti. Pa je prišel na svet, svojo kri prelil, sv. zakramente postavil, pokazal, kako naj vstanemo iz grešnega groba, in tako zmagal greh in nas odrešil vsega greha. Pa Adamov greh je tudi oslabil naš um in pamet, da človek ni poznal resnice in se deržal lažnjivih nauk. J. pa je od smerti vstal in premagal tudi laž in krive nauke. To danes.

Razlaga. Sv. Peter je rekel: „Kam pojdemo? ti imaš besede večnega življenja“. Resnično:

1. Jezus je prinesel resnico. Ljudje v stari zavezi so tičali v strašnih tminah in zmotah, (se popiše), le judje so se deržali edinega Boga, pa še ti so omahovali. Pa pride J. in prežene tmino in laž. Po pravici pravi: „Jaz sem pot, resnica . . . in Simeon: „Luč v razsvitljenje nevernikom . . . in sv. Janez:

„Luč, ki razsvitljuje vsakega, ki pride na svet“. Učil je tako, kakor nobeden drugi.

2. Jezus je zaterdil resnico. Res da je J. lepo učil in prinesel resnico, pa kako je to spričal, da je od Boga poslan, da je njegov nauk božja resnica? Naj bolj je spričal s tem, da je od smerti vstal. Sv. Pavl: „Ako Kristus ni vstal, je prazna... Zatoraj je že sv. Peter pri pridigi kazal na to, da je J. vstal; tudi drugi aposteljni so dopričevali svojo pridigo ravno s tim.

3. Jezus je ohranil resnico. Izročil je svoj nauk aposteljnem, to je ljudem, ki se tudi morejo motiti; aposteljni so izročili škofom, tudi spet ljudem. J. pa je oskerbel, da se hrani njegova resnica do konca sveta. Postavil je sv. cerkev, jej izročil svoj nauk in jej poslal sv. Duha, naj pri njej ostane in tudi On sam je pri sv. cerkvi. Sv. cerkev toraj hrani J. resnico in jo brani zoper vse krive in goljufne nauke. (Naj se omenja, koliko krivih naukov je že bilo, pa vse je sv. cerkev zaverгла). In ravno naše dni se vedno vojskuje, ker se razseva toliko krivih naukov. V tem boju zoper laž in krivico stoji na prvem mestu sv. Oče Pij IX. (tukaj se lahko omenja, kako se sv. Oče celih 50 let bojujejo, koliko že terpijo, in naj jim verni otročiči zvesto na strani stojé).

Sklep. J. pravi v dan. evang., da bo en hlev in en pastir. Ta hlev je sv. cerkev, in ta vidni pastir je papež. Mi smo v tem hlevu, stojimo pod tem pastirjem. Bodimo zveste ovčice te prave J. črede. (Kako; glej Drobotin. l. 1864 „Spoštuj očeta). Jezus od smerti vstali stoji na skali v znamenje, da je svojo cerkev zidal na skalo, ktere vse peklenske moči premagale ne bojo. Amen.

3. povelikonočna nedelja.

(Jezus gre slavno iz groba na zemljo: Zmagana je smert.)

„Grem k Očetu.“ (Jan. 16, 16.)

Vvod. Besede dan. sv. evangelja so vzete iz tiste pridige, pri kateri je Jezus slovo jemal. Vedel je, da ga čaka terpljenje in smert. In komaj je minulo nekaj ur, in vse se je spolnilo; v petek že je umerl in bil pokopan. Pa premagal je smert in vstal od smerti. Prišel je iz groba ves nov in prelep in zmagana je smert. To hočemo premišljevati, da je Jezus od smerti vstali premagal smert.

Razlaga. Smert je le kratka besedica, pa obsega britke in strašne reči. (Naj se pove, kako smert neusmiljeno kosi, vse podira in razdira.) Pa veselimo se; Jezus je smert zmagal s tim:

1. ker nam je povedal, da nas smert pelje k Očetu. Tukaj nimamo stanovitnega obstanja, ptujci smo, gremo v večnost, k Očetu. Jezus je rekel: „Tam pri Očetu je veliko stanovanj . . . grem vam pripravljat“ . . . Kdo bi se ne veselil. Glej otroka, kako se rad verne na svoj dom . . . kaj bi se mi ne veselili iti k Očetu, iz te doline solz v večno veselje? — Kaj pa nam je storiti? Glejmo na Jezusa; dopolnil je delo, kterega mu je naložil neb. Oče . . . Spolnuj tudi ti svoje dolžnosti in . . . Pa težavno je. Res je to, pa pomisli, kaj je Jezus rekel učencema: „Ali ni bilo potrebno, da je Kristus to terpel in tako šel . . . Premagal je smert s tim:

2. ker nam je spričal, da tudi naše truplo vstane iz groba. Groza spreleti človeka, ako se spominja, da njegovo truplo razpade v prah, da ga bojo červi jedli . . . Pa veselimo se: „Kakor v Adamu vsi umerjemo, tako bomo vsi v Kristusu vstali“ . (I. Kor. 15, 22.) Že stari Job pravi: „Vem, da moj odrešenik . . . To upanje počiva v mojem sercu“ (Job. 19, 25.). Jezus pravi: „Pride ura . . . in dalje: „Jaz sem vstajenje in življenje . . . Vstali bomo, in kakšni? Trupla naše bojo take, kakoršno je bilo

Jezusovo po vstajenji. „Kristus bo premenil naše revno telo, ker ga bo vpodobil svojemu častitljivemu telesu . . . (Fil. 3, 21.) (Glej I. d. od vere str. 640, 648.)

Sklep. Vsaka žival se boji smerti; tudi človek se trese. . . Pa kaj bi še le bilo, ko bi Jezus ne bil nas odrešil in zmagal tudi smerti. Odkar vemo, da je Jezus od smerti vstal, ni se treba tresti pred smertjo, Smert nas pelje k Očetu in telo naše bo častitljivo vstalo iz groba. Poglejte Jezusa na sv. altarju. Njegovo telo je lepo, njegove rane se svetijo, — tudi naše truplo vstane enkrat vse novo. „Smert, kje je tvoja zmaga?“ Amen.

4. povelikonočna nedelja.

(Jezus gre slavno iz groba na zemljo: Zmagan je pekel.)

„Vojvoda tega sveta je že obsojen“. (Jan. 16, 11.)

Vvod. Jezus svojim učencem spet pripoveduje, da jih zapusti in se verne k Očetu. Zategadelj so bili žalostni: On — njih vse — jih zapusti! Jezus jim pa zagotavlja, da je dobro, da gre, ker jim bo poslal sv. Duha. In ta sv. Duh bo prepričal svet, da je vojvoda tega sveta že obsojen, to je: sv. Duh bo ljudem pokazal, da je hudič — vojvoda tega sveta že obsojen. Kdo pa ga je obsodil ali premagal? Nihče drugi, kakor Jezus, od smerti vstali. To hočemo danes . . . in vam pokažem: da je Jezus od smerti vstal in zmagan je tudi pekel.

Razlaga. Luč in tmina, ogenj in voda se vedno vojskujeta; tako se vojskujeta za našo dušo Jezus in satan. Pa Jezus je zmagal pekel s tim:

1. da je hudičevo kraljestvo razdjal. Hudič je perve starše v greh zapeljal, in tako dobil v svojo oblast vse človeštvo.

Vsi so tavalni po tmuni, niso poznali svojega neb. Očeta, pota, ki pelje v sv. nebesa; — so doprinašali grehe in hudobije, da se koža ježi, kdor sliši ali bere. Pride pa Jezus in prižge luč prave vere. Ljudje dobijo resnico in hodijo v luči prave vere; poznajo Očeta, pot v nebesa. Pregnal je Jezus tudi greh in hudobijo, — čednosti in dobre dela se razširjajo po svetu. Tako je Jezus razderl hud. kraljestvo. Da so se pa Jezusa vsi tako poprijeli, pomagalo je to, ker je od smerti vstal.

2. S tim, da je hudiču odvzel rop, ki ga je že v pesti imel. Za nebesa je Bog stvaril človeka; pa grešil je človek in zapadel peklu večnemu pogubljenju. Pa Jezus mu je odvzel, kar je že v roci imel. Plačal je dolg za naše grehe, omil naše duše grešnega madeža in jih naredil otroke neb. Očeta in dediče neb. kraljestva: „S svojo smertjo je hudiču moč odvzel in je tiste odrešil, ki so bili njegovi sužnosti podverženi“. (Hebr. 2, 14.) „Bog je poslal Duha svojega Sina v vaše serca, kateri vpije: Aba, Oče! Za tega voljo zdaj ni več suženj, ampak sin; ako pa je sin, je tudi deležnik po Bogu“. (Gal. 4, 7.) Našim dušam, ki so zapadle peklu, odperl je Jezus nebesa.

3. S tim, da je hudiču zmanjšal moč in oblast. Nekdaj je hudič veliko moč imel; posebno je bilo o Jezusovem času veliko obsedenih. Jezus jih je izganjal in tako pokazal, da ima moč zoper hudiča. Ako ravno še tudi naše dni Bog dovoliti more, da hudič človeka obsede, vendar se kaj takega godi malokdaj. — Akoravno še naše dni hudič človeka zapeljuje, vendar je po Jez. njegova moč oslABLJENA in le kdor se mu poda, tega zapelje v greh. Po sv. Avguštinu je ž njim kakor s psom, ki je priklenjen, in le tistega popade, ki se mu bliža. (Glej II. d. od upanja str. 155.)

Sklep. Poglejte Jezusa na altarju! S perstom kaže na viš, tam gorej smo doma. Zapadli smo bili satanu, Jezus pa je premagal hudiča in pekel: Razdjaj je njemu kraljestvo (ponavljaj) . . . Hvala Jezusu za to vekomaj! Amen.

5. povelikonočna nedelja.

(Jezus gre slavno iz groba na zemljo: Zmagal je strah.)

„Ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal“. (Jan. 16, 23.)

V vod. Križev teden je; od sv. cerkve je postavljen za to, naj prosimo, da Bog varuje naše polja, pa tudi naše duše. Pač prav, da Boga prosimo; saj nevarnost in nesreč je veliko na svetu. Pa povzdignimo svoje oči na altar, tam stoji Jezus, ki je od smerti vstal in premagal ves strah, odvzel nam vso nepotrebno skerb. Od tega vam hočem danes govoriti in pravim: Jezus je od mertvih vstal in premagal ves strah.

Razlaga. Dosti prič in dokazov imamo, da je Jezus res Sin božji in nauk njegov božji in resničen. Pa prva in naj poglobitnejša priča je vstajenje njegovo. „Ako Kristus ni od smerti vstal, je prazen naš nauk . . . Ta od smerti vstali Jezus je zmagal ves strah s tim:

1. da je učil, da vse terpljenje pride od Očeta v nebesih. „Poglejte ptice pod nebom i. t. d. „Ako tudi mati pozabi svojega deteta, jaz . . . Res da tudi Oče neb. včasih pretepa svoje otroke in jim pošilja križev in težav . . . pa nikomur ne naklada teže butare, kakor jo prenašati more. „Kterega otroka oče ljubi, tega tepe“. Zatoraj ne žalujmo in ne obupajmo!

2. S tim, da nam je spričal, da časno terpljenje pelje v večno življenje. Ali je bil kdo tako zasmehovan, in tako grozovitno umorjen kakor Jezus; pogledjte njegovo krono, njegov križ! Pa vstal je in je povišan. „Bil je pokoren do smerti do smerti na križu; za tega voljo ga je pa tudi Bog povišal in dal mu ime . . . „Ali ni bilo potrebno, da je Kristus vse to terpel in tako . . . Zatoraj bodimo stanovitni in udani v voljo božjo. „Tistim, ki Boga ljubijo, vse . . . Ako je težka vojska, je slavna tudi zmaga! —

3. S tim, da Jezus od smerti vstali za nas prosi in dela pri svojem Očetu. Za nas se Jezus tukaj na altarju daruje, in tam gorej za nas prosi; zatoraj nam je zaukazal: „Ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal“. (Naj se kaj več pove od molitve v Jezusovem imenu; glej II. d. od upanja str. 53.)

Sklep. Povzdignimo večkrat svoje oči na altar in pogledimo Jezusa, ki je od mertvih vstal. Huda se nam godi, butara je težka, — pa še hujši se je godila Jezusu. Od smerti je vstal: Njegov nauk, da vse terpljenje od naj boljšega in naj modrejšega Očeta, je resničen. Od smerti je vstal: Njegove sv. rane se lesketajo, — tudi naše težave in bolečine nam služijo k sreči in zveličanji. Od smerti je vstal in prosi za nas pri Očetu. Kaj se toraj bojimo mi maloverni? Vso svojo skerb verzimo na Boga... „Iščimo le naj pred božjega kraljestva . . . Amen.

Družba sv. Mohora.

Družbine bukve za leto 1869. Za tekoče leto je namenila družba sv. Mohora svojim družnikom sledeče bukve: 1. „Življenje svetnikov in svetnic Božjih“ (4. snop) s podobami od dr. Rogača (okoli 13 pol); 2. „Kristusovo življenje in smert“ (2 snop.) v prevodu prof. Kociančica (10 pol); 3. povest „Perpetua ali mučenci“ v prevodu prof. Lesarja (10¼ pol); 4. „Umni gospodar“ od g. Fr. Jančarja (okoli 14 pol); 5. „Domače in tuje živali“ (2 snop.) s 56 podobami od prof. Erjavca (okoli 10 pol); 6. „Koledarček za l. 1870“ z imenikom in z razno kratkočasno-podučno tvarino (okoli 12 pol) in naposled, kakor je bilo v poslednjem seji sklenjeno; 7. „Friderik Baraga“ od prof. Vončina (okoli 10 pol), da to zanimivo delo družnikom še to leto v roke pride. Stroški za toliko in tako obširnih knjig bodo torej sila visoki (samo kolokovanje „Koledarčka“ bode veljalo 840 gld.); bodi vsem čast. gg. domorodcem skerb in prizadeva, da število udov spet prav veselo naraste. — Prosimo vse družnike, naj pošljejo svojo letnino do konca meseca marca ali šusca.

Vabilo na naročbo. Prijazno vabimo vse prijatelje ljudske omike na obilno naročbo „Besednika“, ki dvakrat v mesecu na celej poli izhaja in za celo leto 2 glđ. 50 kr., za pol leta pa 1 glđ. 30 kr. velja. Novim naročnikom moremo še z obema listoma postreči; pošiljatve pa prosimo pod izdateljevim imenom ali pod naslovom „Vredništvo Besednikovo“ v Celovcu v frankiranih listih. — Naj še to pristavljamo, da so od „Besednika“ že tri listi na svitlo prišli in eden je lepši in mičnješi, kot uni. Posebno priporočamo „Besednika“ pa družbinim predstojnikom, ker „Besednik“ vse naznanja, kar se družbe sv. Mohora dotika; tudi so razkazani dnarji, ki jih je družba prejela.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Hrobatin Jož, je dobil faro Zorico, č. g. Oberlercher Jož, pa faro Krasnico.

Ljubljanska škofija. Č. g. Golmajer Mih. je dobil lokalijo Goriče in č. g. Skubic Mih. lokalijo Polanico, č. g. Zorc Ant. gre za kaplana v Ribnico, č. g. Sežun Tom. lokalist v št. Jurju pri Šmarji, poda se v pokoj. — Umerli so čč. gg. Klobus Jak. kurat, Vovk Jož. fajm., Vovk Jan. kapl. v Ribnici in Kutnar Ign. fajm. R. I. P.

Lavantinska škofija. Mesec januar novega leta je pobral mnogo duhovnikov. Umerli so čč. gg. Ant. Tofant, fajm. v Monšbergi; Ant. Plevnik, fajm. v Žavcu. Juri Regula, fajm. v Tinjah; P. Maks Majerič, minorit in oskerbnik slov. duhovnije v Ptuj; Drag. Šavperl, kaplan pri Novi cerkvi, in Drag. Rataj v pokoju v Šmarjem. R. I. P. — Duhovnije v Trebovljah je dobil č. g. Stagoj, prej kurat pri sv. Miklavžu; č. g. Jur. Rantaša je dobil faro št. Juri v Slov. goricah. Prestavljeni so čč. gg. Jož. Lipold, bogosl. doktr., za prvega kaplana k Novi cerkvi; Vinc. Geršak, na Vrnsko za perv. kapl.; č. g. Jož. Kukovec za 1. kaplana v št. Peter pri Radgoni; Jak. Košark Mali nedelji; Jak. Terstenjak za 1. kapl. v Jarenino; Peter Gostenčnik za drugega kapl. v Vojnik; Jože Sovič v Griže.